

Moja GORENJSKA

Leto: XII - ISSN - 1581-615X

April 2011 • Številka 3

Za vas beležimo čas

Gorenjski Glas

spalnica **ELERO**

sedežna garnitura **9811**

**GARANCIJA
NAJNIŽJE CENE**

*Če boste v 10 dneh od dneva
nakupa našli v konkurenčni
pohištveni trgovini enak izdelek
po nižji ceni, vam bomo tako ceno
**SKUPAJ Z DODATNIM
5% POPUSTOM**
ponudili tudi mi.*

sedežna garnitura **6385**

lesnina

**KRANJ, C. Staneta Žagarja 67
JESENICE, Cesta železarjev 4b**

Center očesne optike.
Center korekcijskih in sončnih
očal ter kontaktnih leč.

**Vaš
center!**
WWW.CO0.SI

COO
center
česne
optike

pregledi in kontrola vida

Pogodbeni dobavitelj
medicinsko-tehničnih
pripomočkov

*** OKULISTIČNI
PREGLEDI VIDA**

*** IZDELUJEMO ŠPORTNA
IN SONČNA OČALA
Z DIOPTRIJO**

*** POSEBNE UGODNOSTI
ZA UPOKOJENCE**

*** PONUDBA OČAL
NA RECEPT
BREZ DOPLAČILA**

s.Oliver

DUTCH DESIGN
YOU'S

**Obiščite
nas!**

DELOVNI ČAS:

med tednom 8:30 - 18.30,
sobota 9.00 - 12.00,
nedelje in prazniki zaprto

Kranjska cesta 24. Naklo,
tel.: 04/595 13 14,
GSM: 040/ 87 37 20

Na voljo vam je veliko parkirišče.

žimnice, o katerih sanjate podnevi

**ALI SLABO SPITE?!
VAS ZJUTRAJ
BOLI HRBTENICA?!**

**Ali veste, zakaj so cene
ležišč različne?
Po odgovor pridite v najbližji
salon Slovenske postelje.**

Staro za novo.

Brezplačen odvoz stare vzmetnice na deponijo.

Certified ISO 9001 : 2000 by

SREBRNA DIPLOMA
KI JO OB Ljubljanskem
Povodnem Sejm
PORAŽILA
GZ - ZIMČE
LESARSTVA
IN JUBJANSKI SEJM, D.D.
ZA
KROGLJENO LEŽIŠČE
V Ljubljani, 5. OKTOBER
2001

Obiščite naše salone
spalnih sistemov
z največjo izbiro
in strokovnim
svetovanjem!

BEGUNJE

Zapuže 10 B
(Bivša tovarna Sukno)
Tel.: (04) 532 57 75

KRANJ

Cesta talcev 67
(PC Lisjak, 1. nadstropje)
Tel.: (04) 231 67 61

DOMŽALE

Ljubljanska cesta 81
Tel.: (01) 722 00 28

LJUBLJANA BEŽIGRAD

Peričeva ulica 21
(Bežigrajski dvor)
Tel.: (01) 280 67 90
Pokličite za parking!

LJUBLJANA ŠENTVID

Prušnikova 95
(Bivši Galant
v stavbi NLB banke)
Tel.: (01) 513 37 40

MARIBOR

Lackova 47
(Pod Pohorjem)
Tel.: (02) 333 58 10

CELJE

Opekarniška cesta 15 A
(Na Hudinji)
Tel.: (03) 425 12 90

KOPER

Šmarska cesta 5 B
(PC Šalara)
Tel.: (05) 663 88 70

NOVO MESTO

Ljubljanska cesta 26
(Hedera, 1. nadstropje)
Tel.: (07) 391 77 00

MODRA ŠTEVILKA

080 14 99

www.postelja.com

Trgodom No. 1, d.o.o.
Zapuže 10 B
4275 Begunje na Gorenjskem

Pomlad je že odprla vrata, da nas popelje v čudovit, pisan svet. Na stežaj so odprta vrata tudi knjigarne Ognjišče v Kranju za vse, ki iščejo primerno darilo zase in svoje najdražje.

Pripravili smo različna darila za birmance: posebne knjižne ponudbe, Sveta pisma, spominke, albume in ostale pozornosti za to priložnost. Birmanci ne pozabite, tudi z vabilom lahko lepo povabite svoje na vaše slavje.

Za darila ob prvem svetem obhajilu ponujamo široko knjižno ponudbo, spominske knjige in albume za fotografije, nabožne spominke: rožne vence, križe, angelčke,...

knjigarna in papirnica
ognjišče

Lepo darilo mladoporočencem je knjiga, ki ju bo spremljala na njihovi poti; imate kaj izbrati! Ponujamo pa tudi prelepe poročne sveče, poročne kipce, dragocene slike, simbole poroke ter ostala spominska darila.

Ne pozabite, pri darilih je pomembno predvsem, da darilo podarite iz srca.

Da bi Vam olajšali iskanje idej vas vabimo v našo knjigarno, kjer boste v miru izbrali primerno darilo, vabilo ali pa voščilo za krst, prvo sveto obhajilo, sveto birmo, poroko ali drugo slavje.

ob **Gimnaziji** na **Koroški cesti 19**

ponedeljek – petek **8.00 - 19.00**
sobota **8.00 - 12.00**
nedelja in prazniki **zaprto**

KO IZGUBITE KLJUČE, NE IZGUBITE GLAVE.

ŽE 10 LET DOMA IN V EVROPI ASISTIRAMO Z DOSTAVO KLJUČEV, VLEKO IN REŠEVANJEM VOZIL, POLNENJEM PRAZNIH REZERVOARJEV, ZAGOTAVLJANJEM NADOMESTNIH VOZIL, IZVAJANJEM MANJŠIH POPRAVIL, PREVOZOM IN NAMESTITVIJO POTNIKOV TER MNOGIMI DRUGIMI OBLIKAMI POMOČI. ZATO NAM ZAUPAJTE TUDI V PRIHODNOSTI.

AVTOMOBILSKA ASISTENCA

 triglav

080 28 64

Gozd in podnebne spremembe

Podnebne spremembe so nas že doletele.

V zadnjih desetletjih zaznavamo podnebne spremembe, ki so domnevno v določeni meri posledica človeške dejavnosti. Te potrjujejo tudi meritve nekaterih meteoroloških spremenljivk v zadnjih 50 letih. V zadnjih sto letih se je temperatura v Srednji Evropi na zemeljskem površju v povprečju dvignila za skoraj eno stopinjo, v tem stoletju naj bi se povečala še za 2 do 6 stopinj Celzija. Vzrok spremembam se pripisuje toplogrednim plinom. Podnebje v Evropi se segreva hitreje od svetovnega povprečja. Zimske temperature zraka hitreje naraščajo kot letne. Spremembe so opazne tudi pri padavinah. Na severu jih je bilo na letni ravni tudi za eno

tretjino več, na jugu za petino manj. Največja odstopanja so pozimi. Spremembe so opazne tudi v taljenju ledenikov. Evropski ledeniki so dosegli najnižjo raven v zadnjih pet tisoč letih. Podnebne spremembe se že nekaj desetletij odražajo v rastiščnih dejavnostih gozdov. Gozd je sicer zelo prožen in prilagodljiv ekosistem, ki na bežen pogled ne ustvarja vtisa spreminjanja. Zaradi dolgoživosti dreves vse spremembe v gozdni ekosistem vstopajo zelo počasi. Merljivi sestojni kazalci potrjujejo domneve znanstvenikov, da so posledice podnebnih sprememb opazne tudi že v gozdu. Stopnjo rasti dreves ne povečujejo le višje tempera-

ture, temveč tudi povečana koncentracija CO₂. Zanimivo je, da povečane koncentracije CO₂ različno delujejo na drevesne vrste. Smreka na kislih tleh sprejema več CO₂, bukev pa na bazičnih.

Zanimiva so tudi fenološka opazovanja. Primerjalni podatki v Srednji Evropi izpred nekaj desetletij kažejo na nekajdnevno zgodnejšo olistanje in cvetenje gozdnega drevja v zadnjih desetletjih. Tudi primerljivi podatki obarvanja in odpadanja listov kažejo v zadnjem obdobju na nekajdnevni zamik. To pomeni, da se je rastna doba v nekaj desetletjih podaljšala za eno dekada. Podobne ugotovitve veljajo tudi za Severno Ameriko.

Na spremembe temperature zraka in razvoj fenoloških faz pri rastlinah se odziva tudi živalski svet. Nekatere ptice selivke se prej vračajo, za selitev v toplejše kraje pa se odločajo kasneje. Milejše zime vplivajo tudi na selitev gozdnih živali. Boljši prehrambeni pogoji so vzrok za kasnejšo selitev iz višje ležečih predelov v nižja ležeča. Pri gozdnih živalih se pričakuje razmah novih bolezni.

V kmetijstvu in tudi v gozdu se v zadnjem času pogosteje pojavljajo bolezni in razvoj škodljivcev, ki so bili še pred nedavnim bolj poznani v toplejših krajih. Razmah bolezni in insektov, ki v preteklosti niso bili značilni za naše kraje, lahko posredno povežemo s spremenjenimi podnebnimi razmerami in drugimi dejavniki (npr. prisotnost monokultur, neustrezne drevesne vrste v nižinskem svetu, hiter prenos bolezni in insektov zaradi odprtih meja in transporta idr.).

Gozdarski inštitut Slovenije v okviru spremljanja stanja gozdnih ekosistemov na vzorčnih ploskvah opravlja več vrst meritev in opazovanj, kot so osutost drevja, analize listov in iglic, beleženje spomladanskega odganjanja listov in jesenskega rumenjenja ter odpadanja listov, meritve koncentracij ozona s pasivnimi vzorčevalniki in poškodb, ki nastajajo zaradi povečanih koncentracij tega plina, rast drevja po obsegu in v višino, spremljanje pritalne vegetacije, meteorološke meritve, analizira se opad itd. / Foto: Daniel Žlindra

Gozdni ekosistem se odziva zelo počasi na spremembe okoljskih dejavnikov. Vizualno človeku najbolj opazna sprememba na dvig temperatur je dvigovanje zgornje gozdne meje. Tudi ta je na kratek čas komaj zaznavna, vendar na daljše časovno obdobje potrjuje vertikalno napredovanje. Dvigovanje zgornje gozdne meje je pri nas največkrat povezano z opuščanjem sečnje in paše v gorskem svetu. Tako se gozd že vrača na mesta, kjer je bil v preteklosti. Temperaturne spremembe bodo le še nekoliko dvignile to zgornjo mejo uspevanja drevja. Z zaraščanjem se bo spremenil videz krajine.

Na uspevanje gozdnega drevja v povezavi s klimatskimi spremembami še najbolj vplivajo vremenski ekstremi, kot je npr. suša. Najbolj izrazito se je sušni stres pokazal v poletju leta 2003. V Srednji Evropi sta ponekod prav neobičajna vročina in dolgotrajna suša zlasti na izpostavljenih legah povzročila sušenje borovih sestojev. Zanimivo je, da hrast istočasno ni doživel stresnih situacij na ustreznih rastiščih. Še najbolj zaskrbljujoč problem je množičnost smrekovih podlubnikov, ki najpogosteje poškodujejo čiste smrekove sestoje. Največji razmah škodljivcev in bolezní doživljajo zaradi snega in vetra poškodovani sestoji.

S spremembami bomo živeli

Podnebne spremembe bodo oblikovale naše življenjsko okolje. Zagotovo se jih ne da zaustavljati, tudi radikalni gospodarski ukrepi jih ne bodo na hitro upočasnili. Na spremembe se bomo morali prilagoditi. V naših krajih pričakujemo več padavin v zimskem in manj v poletnem času. Kljub

O spremljanju stanja gozdov

Začetek sistemskega evropskega gozdnega monitoringa sega v osemdeseta leta prejšnjega stoletja ob pojavu t. i. kislega dežja in intenzivnejšega procesa "propadanja gozdov" zlasti v Srednji Evropi. Tedaj je v okviru Konvencije o daljinski, čezmejni zračni poluciji Ekonomske komisije ZN za Evropo (UNECE CLRTAP, 1985) nastal Mednarodni program sodelovanja za oceno in spremljanje učinkov zračne polucije na gozdove (ICP Forests), ki sodi med največja harmonizirana biomonitoringovska omrežja na svetu.

V sodelovanju z EU je ICP Forests spremljal stanje gozdov na dveh intenzivnostnih monitorskih nivojih: na sistemski "transnacionalni" mreži 16 km x 16 km (približno 6000 ploskev, pri nas 45), ter z intenzivnim monitoringom na reprezentativnih ploskvah gozdnih ekosistemov (vzpostavljeno je bilo približno 800 ploskev, pri nas pa 10). Program spremljanja stanja gozdov se je v Sloveniji s poskusnimi snemanji na 16x16 km mreži začel že leta 1985, od leta 1987 pa potekajo redna letna snemanja. Za izvedbo je vsa leta odgovoren Gozdarski inštitut Slovenije, izvedba in način popisa sta bila določena s Pravilnikom o varstvu gozdov (Ur. l. RS 92/2000).

V okviru spremljanja stanja gozdnih ekosistemov se na vzorčnih ploskvah opravlja več vrst meritev in opazovanj, kot so osutost drevja, analize listov in iglic, beleženje spomladanskega odganjanja listov in jesenskega rumenjenja ter odpadanja listov, meritve koncentracij ozona s pasivnimi vzorčevalniki in poškodb, ki nastajajo zaradi povečanih koncentracij tega plina, rast drevja po obsegu in v višino, spremljanje pritalne vegetacije, meterološke meritve, analizira se opad, itd. Namen raziskav je spoznati, kako se gozdni sistemi odzivajo na onesnaženje, kako se polutanti sproščajo, spirajo ali kopičijo v gozdnih ekosistemih. Ugotoviti se želi, kako se spremembe v ozračju kažejo v ekosistemu, izsledki raziskav pa so temelji za pripravo različnih strategij ravnanja z okoljem.

manjši skupni količini padavin poleti bodo nalivi lahko močnejši. Pričakovati je več vremenskih ekstremov. Zime bodo krajše in toplejše in zato bolj revne s snegom. Mešanje toplejših zračnih mas bo povečalo možnost težkega snega. Poleti lahko pričakujemo pogostejše in daljše vročinske valove z daljšimi obdobji brez padavin. Pretoki rek

in potokov bodo tako bolj nestanovitni. Naravne ujme bodo povzročale vse več škode, tudi v gozdu. Padavinsko in temperaturno se bodo posamezna leta med seboj precej razlikovala. Pričakujemo tudi več gozdnih požarov.

Gozdarje zanima vpliv sprememb na gozd. Spremembe so večna stalnica gozdu. Gozd je bil v zgodovini že večkrat

Panorama storžiškega pogorja, ki lepo prikazuje višinske pasove ... / Foto: Matjaž Chvatal

na preizkušnji. Obstoje si je moral reševati vedno s prilagajanjem. Prilagajanje je njegova glavna strategija obstoja. Gozdarji spremembe v gozdovih zagotovo lahko pričakujemo. Z ukrepi se na gozd lahko vpliva na primerno zgradbo, ki bo lažje kljubovala sprememnim dejavnikom okolja.

Mlad gozd bo spremembe podnebnih dejavnikov najlažje prenašal. Oblikoval in odraščal bo brez "nostalgije" po starih časih. Pričakovati je, da bodo stresnim stanjem podvrženi najbolj starejši in umetno osnovani sestoji. Neprilagodljive združbe sprememb ne bodo zlahka preživele. V naravi se le dobro in preizkušeno ohrani!

Klimatske spremembe prinašajo nove izzive

Razvoj gozdarske stroke v zadnjem desetletju zelo napreduje v smer upošte-

Foto: IZOK Šinjur

vanja napovedi podnebnih sprememb. Prinaša novo miselnost med gozdarje in lastnike gozdov. Podnebne spremembe pomenijo tudi novo strategijo in politično moč. Spremembe se ne tičejo samo gozdov in gozdarstva. Postale bodo pomemben dejavnik pri načrtovanju gospodarjenja s prostorom. Oblikovanje naravnih in stabilnih zgradb gozda pomeni za gozdarje naj-

večji izziv. Najlažje jih je začeti v mladih sestojih in v prebiralnih gozdovih. Mlad gozd bo zagotovo najprej ponudil priložnost drevesnim vrstam, ki so bile še pred nedavnimi nekoliko zastavljene in niso izpolnjevale pričakovanih gospodarskih učinkov ali so bile odrinjene zaradi medvrstne konkurence. Pri tem mislimo predvsem na razmah listavcev.

Gozdno gospodarsko območje Kranj

(bivša območje občin Šk. Loke, Kranja in Tržiča)

v številkah:

- 72.145 ha gozdov
- 66-odstotna gozdnatost območja
- 10.000 zasebnih lastnikov (dodatno še 2 do 3000 solastnikov)
- 48.000 gozdnih parcel
- 87 odstotkov gozdov v zasebni lasti
- Povprečna velikost zasebne gozdne posesti 5,9 ha
- Lesna zaloga 340 m³/ha (2/3 iglavci, 1/3 listavci)
- Tekoči letni prirastek: 4,8 m³/ha, 2,7 m³/ha, skupaj 7,5 m³/ha
- Možni letni posek (leto 2010) 367.000 m³, od tega 67 odstotkov iglavci
- Realiziran posek (leto 2010) 205.000 m³, od tega 75 odstotkov iglavci

Glavni problemi pri gospodarjenju

z zasebnimi gozdovi:

- Parcelna razdrobljenost in majhnost posesti
- Vse manjša dohodkovna odvisnost lastnikov od gozda
- Visoka starostna struktura lastništva in nizka izobrazbena raven
- Prenizka realizacija poseka lesa
- Premalo opravljenih gozdno gojitvenih del v mladem gozdu
- Pogosto slabo poznavanje gozdne posesti
- Pomanjkljiva gozdna infrastruktura

- Slaba organiziranost med lastniki gozdov
- Pomanjkanje znanja in interesa za gospodarjenje z gozdovi; lastništvo gozdov nekaterim postaja breme
- Pomanjkljiva in zastarela tehnična opremljenost lastnikov gozdov
- Pogoste delovne poškodbe

Priložnosti za manjše lastnike gozdov:

- Povezovanje v organizirane oblike zaradi pridobivanja znanja, informacij, skupnega nastopanja na trgu
- Primarna in sekundarna predelava lastnega lesa
- Organizirana prodaja lesa na trgu npr. preko zadružništva, društev ...
- Posluževanje delovnih uslug preko strojnih krožkov
- Direktna prodaja gozdnih lesnih sortimentov znanemu kupcu po naročilu
- Prodaja lesa posekanega ob pravem (določenem) letnem ali lunarnem času
- Vzgoja in nega visoko vrednega lesa in prodaja le-tega na licitacijah

Povprečen lastnik gozda v Sloveniji nikakor ni v zavidljivem položaju. Pogosto je težko biti hkrati dober gospodar gozda, strpen do javnosti, odprt do družbe in ohranjati zdrav, stabilen ter mnogonamenski gozd. Mnogim to uspeva, škoda, da so njihova prizadevanja prepogosto prezrta!

Dobro poznavanje rastišč in njihovega obnašanja na podnebne spremembe bo postala pomembna odlika gozdarjev. Bori bodo poraščali tla, skromna s hranili in vlago. Hrastova gabrovja se bodo najbolj počutila na toplejših in globokih tleh. Bukev bo najbolj konkurenčna v submontanskem pasu. Zelo dobro se bo družila z vsemi drugimi drevesnimi vrstami. Pričakovati je, da se bo vrnila na svoja rastišča, ki so ji bila odvzeta s pospeševanjem smreke. Na nekoliko višjih legah se bo družila z jelko, kjer bo tvorila najbolj stabilne sestoje. V vseh gozdnih združbah se pričakuje večjo primešanost drugih drevesnih vrst, ki nimajo značilnega pojavljanja v večjih strnjjenih sestojih. Smreki ponavadi pripisujemo najbolj črn scenarij. Zagotovo se bo še najmanj ogroženo počutila v gorskem svetu. Zaradi dobrih pomladitvenih lastnosti in konkurenčnosti pred drugimi drevesnimi vrstami bo še vedno prisotna na rastiščno njej primernih legah. Večja primešanost smreke z drugimi drevesnimi vrstami in krajše proizvodne dobe bodo svojevrsten izziv za gozdarje, ki bodo želeli zadržati gospodarski pomen gozdov. Zanimivo je, da se iglavci, zlasti bori in smreka v primerih sukcesivnih stadijev pogosto lažje prilagodijo na spremembe kot listavci. Na površinah, ki jih bodo doleteli največji stres, je pričakovati več pionirskih drevesnih vrst.

Slovenija se po deležu gozda oz. gozdnosti uvršča v vrh evropskih držav (Finska, Švedska, Slovenija), delež gozda v skupni površini je 62 odstotkov. Na prebivalca ima Slovenija 0,6 hektarja gozda, kar je na primer dvakrat več kot v Franciji in trikrat več kot v Švici. Zasebnih gozdov je 74 odstotkov, javnih pa 26 odstotkov. Lesna zaloga v kubičnih metrih je 416, hektarska lesna zaloga pa 332 kubičnih metrov na hektar. Število individualnih zasebnih gozdnih posesti je 314 tisoč, povprečna zasebna gozdna posest pa meri 2,9 hektara.

Samodejna meteorološka postaja Gozdarskega inštituta Slovenije, ki meri hitrost in smer vetra, sevanje sonca, padavine, temperaturo, relativno zračno vlago in zračni tlak. / Foto: Iztok Sinjur

Gozdove že sedaj pripravimo na klimatske spremembe

Gozdarji se bomo morali truditi za večjo pestrost gozdov, težiti h krajšim proizvodnim dobam in se srečevali z novimi boleznimi, škodljivci, ujmami, bolj ozaveščenimi lastniki ter pritiski javnosti. Pri delu bomo prisiljeni uporabljati sodobno tehnologijo, ki bo zahtevala več znanja in boljše logistiko. Za gospodarjenje bomo potrebovali večjo odprtost gozdov. Ekonomija gospodarjenja z gozdovi bo motor razvoja.

Prerasti moramo prepričanja o lastni nemoči na vplive na gozd in prestopiti na višjo raven razmišljanja, da objektivno dojamemo razvoj podnebnih sprememb in prilagodimo gospodarjenje z gozdom.

Sprejemanje in razvoj nove miselnosti bo nekaterim osnovni problem, drugim pa strokovni izziv!

Priložnosti prilagajanja gozdnih sestojev na pričakovane podnebne spremembe se kažejo v gojitvenih ukrepih. Z redčenjem vplivamo tudi na drevesno sestavo in na način mešanosti. V preredčeni sestojih drevesa oblikujejo močnejše koreninske sisteme, zato je preskrba z vodo in hranili boljša. Močno ukoreninjena drevesa tudi hitreje volumensko priraščajo. Ti ukrepi ne povečujejo le večje biološke in mehanske stabilnosti, temveč dvigujejo gospodarsko vrednost gozdov. V gospodarsko zanimivih gozdovih je motiviranost za delo in skrb lastnikov precej večja. S takim delom gozdarji tudi opravičujemo svoj obstoj in zaganje javnosti.

Tomaž Polajnar

Delo, vstaja in vstajenje

Kaj bi lahko imeli skupnega velika noč, dan upora in praznik dela? To že, da so prazniki oziroma dela prosti dnevi. Letos je vrh tega nanoslo, da se nam vsi trije zvrstijo v devetih dneh, od 24. aprila do 2. maja ... Je med njimi tudi vsebinska povezava?

Miha Naglič

V iskanju odgovora pogledimo najprej v našo najstarejšo zgodbo o začetkih sveta in človeštva. V njej piše, da je Bog kot Stvarnik (= Delavec) postavil človeka v rajski vrt in mu naročil, naj ga varuje in obdeluje (1 Mz 2,15). Ko pa sta prva človeka storila izvirni greh, ju je doletela kazen, po kateri se je obdelovanje rajskega vrta sprevrglo v mukotrpno delo: "... naj bo zaradi tebe prekleta zemlja; s trudom boš jedel od nje vse dni svojega življenja ... V potu svojega obraza boš jedel kruh ..." (1 Mz 3,17-19) Tako je pravzaprav še danes. Delo je po eni strani tisto, po katerem je človek podoben svojemu stvarniku - delo kot ustvarjanje. Po drugi pa si mora slej ko prej s trudom in v potu svojega obraza služiti kruh, da lahko preživi. "Ne preostane nam drugega, kot da delamo na veliko in smo zadovoljni z malim," je modro ugotovil moj prijatelj, ko mi je po e-pošti komentiral rezultat nedavnega referendumuma o malem delu.

Svetovno delavstvo v novejših časih s svojim položajem - delati veliko za majhno plačilo - ni bilo zmeraj zadovoljno; zahtevalo je več pravic iz dela in prvi maj kot praznik dela naj na to spominja in opominja. Sodobni človek dela tudi sicer ne doživlja več kot kazen za greh, ampak kot svojo temeljno dejavnost, ki naj poleg spodobnega plačila človeku zagotavlja še druge pravice iz dela - pokojnino, zdravstveno varstvo, dopust, malico ... V teh prizadevanjih je bilo delavstvo tako

vztrajno, da je drugačen odnos do njegovega dela izkazala tudi Cerkev, ko je papež Pij XII. leta 1955 prvomajski praznik simbolno priznal - tako, da mu je za patrona postavil svetega Jožefa Delavca.

Človek kot delavec se je torej v drugi polovici 19. in v 20. stoletju uprl temu, da kapital in kapitalisti izkoriščajo njegovo delo. To sicer še zmeraj počno - na svetovnem vzhodu in jugu ponekod na nadvse brutalne, na zahodu in severu pa na bolj sofisticirane načine. Človek se upira tudi drugim krivicam; ena od njih je bila, denimo, okupacija in razkosanje Slovenije pred 70 leti, aprila 1941. Posledica okupacije je bil razkol med Slovenci. En del se je odločil za upor proti okupatorju v znamenju OF in pod vodstvom komunistov, drugi del, ki ga je duhovno vodila Cerkev, pa za pasivno čakanje in kolaboracijo z okupatorjem. Vsak je imel svoj prav; o tem, kdo je imel bolj prav, še danes ni pravega soglasja in ga najbrž še dolgo ne bo. Upor proti zavojevalcu je sicer že iz poganskih in starogrških časov človekova in narodna moralna dolžnost. Krščanstvo uči drugače. V Pismu Rimljanom Pavel naroča: "Vsak naj se podreja oblastem, ki so nad njim. Ni je namreč oblasti, ki ne bi bila od Boga. In te, ki so, so postavljene od Boga." (Rim 13,1) Po tej "logiki" je bila tudi okupatorjeva oblast od Boga. In Cerkev ni ravnala proti lastnemu nauku, če bi se pridružila uporu ali ga celo spodbujala. Do tu jo je treba razu-

meti, čez lastno normo pa je šla (po mojem), ko je blagoslovila tudi aktivno kolaboracijo z okupatorjem.

Upirati se je po bibličnem izročilu grešno. Izvirni greh je bil, ko sta se prva človeka uprla svojemu stvarniku, ki jima je naročil, naj ne jesta od drevesa spoznanja, pa sta storila ravno to. Grešno je bilo v tem smislu tudi upiranje delavcev proti kapitalističnemu izkoriščanju. In grešen je bil upor proti okupatorju pod vodstvom KP. Judovstvo in krščanstvo učita, da je treba s krivicami tega sveta potrpeti, plačilo za trpljenje in krivice ni stvar tega sveta, deležni ga bomo šele v nekem drugem, posmrtnem življenju. In tu pridemo do velikonočne vere: vere v vstajenje in večno življenje, ki jo je v svojih zadnjih zemeljskih dneh izpričal Jezus Kristus, ko je po smrti na križu vstal od mrtvih. "Če pa Kristus ni vstal, je tudi naše oznanilo prazno in tudi vaša vera prazna," je v Prvem pismu Korinčanom zapisal apostol Pavel (1 Kor 15,14) in to je ključna točka krščanstva.

Delo kot kazen za izvirni greh, grešno upiranje in velikonočna vera v večno življenje kot plačilo za tosvetno trpljenje so torej še kako povezane reči! V prazničnih dneh, ki sledijo, pa se s tem ne obremenjujte, raje veselo praznujte!

Miha Naglič

Velikonočni prazniki
Foto: Tina Dokl

Globalasnica, biser podjunske doline

Globalasnica, ali Globalasnitz po nemško, v Podjuni na avstrijskem Koroškem je kraj z osupljivo preteklostjo in ena od najbolj slovenskih vasi na Koroškem.

Ena najlepših koroških slovenskih pesmi poje o treh koroških dolinah: Rožu, Podjuni in Zilji. Tako so razvrščene v pesmi, katere besedilo je napisal dr. Janko Mikula, uglasbil pa jo je Pavel Kernjak. Dejansko je najbolj na zahodu Koroške Zilja, na sredini je Rož in najbolj na vzhodu Podjuna.

Podjuna, ali Jauntal po nemško, leži med reko Dravo na severu in gorama Obirjem in Peco na jugu. Je mejaš slovenskega dela do leta 1920 skupne Koroške, kjer so Slovenci ostali najbolj zavedni in trdoživi in kjer je že sedaj postavljenih kar precej dvojezičnih krajevnih tabel, po novem, če bodo

dogovori uspešni, pa naj bi jih bilo še več. **Železna Kapla/Eisenkappel, Žitara vas/Sittersdorf, Dobrla vas/Eberndorf, Pliberk/Bleiburg, Šmihel/St. Michael, Št. Primož/St. Primus, Globalasnica/Globasnitz** in še nekatera naselja so kraji s pomembnim deležem slovensko govorečih krajanov. Čeprav leži Podjuna v vzhodnem delu južne Koroške, z Gorenjskega do nje vseeno ni daleč, še zlasti, če se odločimo za razgibano pot preko Jezerskega vrha skozi Železno Kaplo in **Miklavčevo/Miklauzhof** ter naprej proti Žitari vasi in Pliberku v osrčje Podjune.

Skrivnostna Emina gora

Čeprav lahko v vsaki podjunski vasi najdemo kaj zanimivega ali izjemnega, je **Globalasnica/Globasnitz**, ki leži na južnem robu Podjune ob vznožju karavanškega predgorja, posebnost. S sosednjimi vasmi sestavlja občino, v kateri je po ljudskem štetju leta 2001 živelo 1665 ljudi in je po deležu slovensko govorečih druga na Koroškem, takoj za Selami. Sploh se nam v Podjuni ni treba mučiti z nemščino, saj večina ljudi, razen tistih, ki nočejo, zna vsaj malo slovensko. V Globalasnici in okolici je zgodovina pustila dragocene sledove. Številne najdbe pričajo o prisotnosti Keltoev, Rimljanov, vzhodnih Gotov, Langobardov, Obrov in Slovanov. Največ dokazov bogate zgodovine so arheologi našli na **Junski gori** ali **Gori sv. Eme/Hemmaberg**, ki se z 834 metri nadmorske višine dviga nad podjunsko dolino. Do njenega vrha je mogoče priti z avtomobilom po asfaltirani cesti iz Globalasnice ali iz **Banje vasi/Pfanndorf**, peš hoje pa je za dobro uro. Ko so arheologi leta 1978 začeli načrtno brskati po Emini gori, so bili znova in znova presenečeni nad odkritji. Izkopali so ostanke petnajstih poslopij, med katerimi je bilo pet cerkva, krstilnica, cisterni za vodo in prenočišče za romarje. Prva cerkev je bila zgrajena okrog leta 400 našega štetja, potem pa so gradili nove. Ostanke temeljev cerkva so prosto dostopni skozi celo leto. Sedaj stoji na najvišji točki Emine gore cerkev sv. Eme in sv. Dorotheje. Zgradili so jo okrog leta 1500 na

Kamniti kralj Matjaž izpod Pece za kamnito mizo na vrtu Košnikovega gradu

Cerkev sv. Eme in Doroteje na Gori sv. Eme nad Globasnico

temeljih manjše cerkve, zgrajene okrog leta 900. Leta 1698 so jo zaradi velikega števila romarjev podaljšali. V glavnem oltarju je slika obeh zavetnic: sv. Eme, ki drži v rokah model krške

stolnice in deli revežem denar, in sv. Doroteje, mučenke, ki jo častijo kot zavetnico nevest in cvetličarjev. Nekaj posebnega je tudi oltar, sestavljen iz ostankov oltarjev izkopanih cerkva.

Na vrhu Gore sv. Eme, s katere je čudovit pogled na Podjuno in na Peco, stoji skrbno negovana in zaščitena stoletna lipa. Arheološke najdbe z gore, Globasnice in okoliških krajev so shranjene v Arheološkem in romarskem muzeju v središču Globasnice. Tudi ime Podjuna ima korenine v keltskem času, ko so ljudje častili božanstvo Juvenat v podobi nimfe, ki je varovala vodni izvor pod vrhom gore. Po njej je dobila ime popotna postaja Juenna in kasneje vsa dolina.

Rozalija je pregnala kugo

Med svetniki, ki jih častijo v Globasnici, ima posebno mesto sveta Rozalija. V cerkvenih knjigah piše, da se je v 12. stoletju rodila v Palermu na Siciliji. Ker je bila privlačno dekle, ni manjkalo snubcev. Vendar jih je zavrnila in se umaknila v skalno votlino na gori Monte Pelegrino, kjer je umrla po šestnajstih letih samote. Pokopali so jo kar v votlini. Ko je leta 1624 v Palermu morila kuga, so njene posmrtno ostanke

Ljudmila Elbe ob omari, na kateri so poslikave o nastanku kruha.

tm

TEDEN MLADIH 2011

KLANJ, 13.-21. MAJ

TM.KSK.SI

KLUB ŠTUDENTOV KRANJ, GLAVNI TRG 20, KRANJ

Hansi Elbe z dletom in kladvom izdeluje vhodna grajska vrata.

prenesli v stolnico, kjer počivajo še danes. Ker se kuga kasneje ni nikdar več znesla nad mestom, so jo začeli častiti kot zavetnico proti kugi. Ko je ta bolezen okrog leta 1680 začela moriti v Podjuni, so še posebej jezuiti iz Dobrle vasi začeli prositi za pomoč sveto Rozalijo. Prošnja je zalegla in veliko ljudi je preživel. V zahvalo za pomoč je neki župnik na Gori sv. Eme v skalni votlini z naravnim oknom, skozi katerega je mogoče videti nebo, postavil kapelo in ležeč kip svetnice Rozalije. Ob vhodu v votlino je izvir zdravilne vode, ki nikoli ne usahne. Pravijo, da bistra voda po-

maga očem, okolje pa je nabito z energijo. Do votline je speljana dobro varovana meditacijska pot in označena s posebnimi kamni z napisom Ad fontes (K izvirom) in z besedili iz Svetega pisma. Legende pravijo, da sv. Ema in sv. Rozalija varujeta goro in ljudi pod njo. Ko je nekoč brezsrčni gospodar pastirja, ki se je s paše vrnil brez ovc, pahnil preko pečin, je ta ostal nepoškodovan. Dekle, ki ni moglo več prenašati sovraštva mačehe, pa se je samo vrglo skozi naravno okno na stropu votline. Ko je padala, se je pojavila žena v bellem in jo ujela ...

Lesena kapelica s kipom speče Rozalije v skalni votlini Emine gore

Globašani že dolgo vdano častijo Rozalijo. Vsako leto tretjo nedeljo v septembru organizirajo Rozalkino žegnanje in romarski shod.

Hanzi in njegov grad

Globalasnica, kjer so doma izvrstni izdelovalci salam in klobas in kjer organizirajo številne kulturne in družabne prireditve, zaradi bližine toplih naravnih jezer pa jo obiščejo tudi turisti, ima svoj grad. Uradno mu pravijo Elberstein, po domače pa kar Košnikov grad. Pred petintridesetimi leti ga je na mestu, ki je bil namenjen gradnji novega hleva, začel graditi domačin, izučeni mizar **Hanzi Elbe**. Ko je bil prvič na gradu Visoka Ostrovica/Hochosterwitz, se je odločil, da bo sezidal grad, v katerem bo tudi živel. V soprogi **Ljudmili**, rojeni v Mežici, je dobil prizadevno sodelavko in namesto hleva je nastal grad, v katerem tudi stanujeta. Človek ne more verjeti, da je Hansi večino gradu sezidal in opremil sam. Le pri najtežjih delih so mu pomagali

Kdo je bila Sv. Ema

Kneginja Ema Krška (na Koroškem ji pravijo tudi Hema - op. p.) naj bi se po starem izročilu rodila leta 983 v gradu Pilštajn na Kozjanskem. V Posavju in na Koroškem so bili njeni podložniki večinoma Slovenci, ki jih je spoštovala. Na nemškem dvoru je spoznala grofa Viljema, svojega kasnejšega moža. Zakon ni bil srečen, saj so umrli tako mož kot oba sinova. Ko je ostala sama, je darovala velik del imetja ljudem in Cerkvi. Na Krki/Gurk na Koroškem je zgradila samostan benediktink, do leta 1786 pa je bil na Krki tudi sedež celovške škofije, ki se še vedno imenuje krška. Ema je zadnja leta svojega življenja preživela v tem samostanu. Njen grob je med Slovenci, še posebej na Koroškem, priljubljena romarska pot, njej pa so posvečene tudi številne cerkve.

Košnikov grad v središču Globasnice

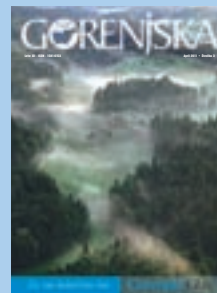
prijatelji in sosedje. V bližini je kupil celo žago na vodni pogon in si tako olajšal gradnjo. Hanzej, kot ga kličejo prijatelji, je začel tudi slikati in kipariti. Večino slik in kipov je obesil in postavil po grajskih sobanah, nekaj pa jih tudi proda. Košnikov grad je zgrajen in opremljen tako, kot se za grad spodobi: s sobanami, z izrezljanim in bogato opremljenim pohištvom, s salonom in knjižnico, z viteškim oklepom, sulicami in meči. Grad ima pravi grajski vhod, osem stolpičev in 54 oken, ki jih je Hanzi izdelal in poslikal

sam. Za risanje in oblikovanje se je navdušila tudi Ljudmila, ki je povedala, da se ljudje čudijo, kaj lahko sam naredi človek. Košnikov grad sredi vasi, blizu vaške Marijine cerkve in redkega pokopališkega svetilnika, postaja glavna posebnost Globasnice. Njegova vrata so odprta za obiskovalce. Vstopnine ni, sta pa Ljudmila in Hanzi vesela prostovoljnega prispevka. Grad še ni zgrajen. Njegova graditeljca mu stalno dodajata kaj novega.

Jože Košnjek

Zdravilni studenec nikoli ne presahne.

Naslovnica:
Foto: Matjaž Čater

MOJA GORENJSKA JE
PRILOGA ČASOPISA

Gorenjski Glas

Gorenjski glas je osrednji gorenjski časopis, ki pokriva širše območje Gorenjske. Je časopis z bogato tradicijo, saj neprekinjeno izhaja že od leta 1947, njegovi zametki pa segajo v daljše leto 1900. Kot poltednik izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 22 tisoč izvodov. Je neodvisen, politično uravnotežen časopis z novicami, predvsem z vseh področij življenja in dela Gorenjcev, pa tudi širše. Pišemo o vsem, kar ljudi zanima, ali kot pravimo: Gorenjski glas za vas beleži čas. V dobrem in slabem. V veselju in žalosti. Za vas sprašujemo, kaj je novega. Zaradi vas zastavljamo tudi neprijetna vprašanja. Morda vas kdaj kaj naučimo. In seveda poskrbimo za sprostitev in zabavo. Samo zaradi vas predemo misli. Naglas.

Časopis dopolnjujemo z brezplačnimi prilogami, kot so Moja Gorenjska, Kranjčanka in Ločanka, ter ob koncu leta z letopisom GORENJSKA - darilom pred božično-novoletnimi prazniki.

Če vas poleg branja Moje Gorenjske zanimajo tudi novice z vse Gorenjske, vas vabimo k naročilu na časopis Gorenjski glas. Kot novemu naročniku vam bomo prve tri mesece časopis prinašali brezplačno (če boste naš naročnik vsaj eno leto) in vas presentili z darilom ter z drugimi ugodnostmi.

Dobrodošli v družbi naročnikov Gorenjskega glasa.

MOJA GORENJSKA, ISSN 1581-615X, izhaja kot priloga poltednika Gorenjski glas, v nakladi 80.000 izvodov. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. Odgovorna urednica: Marija Volčjak, uredništvo: Gorenjski glas, vodja oglasnega trženja Mateja Žvižaj. Priprava za tisk Gorenjski glas, d. o. o., Kranj. Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče. Distribucija: Pošta Slovenije, d. o. o., Maribor. Uredništvo, naročnine, oglasno trženje: Bleiweisova cesta 4, Kranj, telefon: 04/201-42-00, telefax: 04/201-42-13. E-pošta: info@g-glas.si, mali oglasi: telefon 04/201-42-47. Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. MOJA GORENJSKA, številka 3, april 2011, je priloga 32. številke Gorenjskega glasa, ki je izšla 22. aprila 2011.

Ciprske zgodbe

Pristajali smo na Paphosu in z letala se je odprl čudovit razgled na južno obalo Cipra, tretjega največjega otoka v Sredozemlju, za Sicilijo in Sardinijo. Morje na obali je res turkizno, Kompasovo geslo o turkiznem Cipru torej le ni iz trte zvito.

Vse hiše imajo bazene, večstanovanjska poslopja pa večje, ljudje na Cipru torej dobro živijo. Tudi ceste so dobre, še več, na avtocestah jim ni treba plačevati cestnine. V oči me zbodejo vetrnice za pridobivanje elektrike, doslej so jih postavili že 48, kar jih je veljalo 100 milijonov evrov. Na številnih hišah so nameščeni sončni zbiralniki, država sončno elektriko odkupuje po dvojni ceni in letno je moč zaslužiti štiri do pet tisoč evrov.

Na cesti nas preseneti vožnja po levi, vodnik pravi, da je prve dni najbolje voziti za domačini, sicer pa imajo sposede ni avtomobili rdeče tablice, da so doma-

čini obzirni. Vožnja po levi je ostanek britanskega gospostva, Ciper se je osamosvojil leta 1960. Vendar ne povsem, saj so Britanci ohranili tri odstotke ciprskega ozemlja, na katerem imajo svoja vojaška oporišča. Zanje bi morali po pogodbi, ki so jo podpisali s tedanjim ciprskim predsednikom nadškofofom Makariosom, plačevati najemnino, toda za svojo obveznost se Britanci ne zmenijo kaj dosti, čeprav Ciprčani grozijo celo s tožbo pred evropskim sodiščem. Toda preveč sitni le niso, saj Ciper vsako leto obišče 24 milijona turistov, ki v povprečju ostanejo pet dni, med njimi pa je skoraj 60 odstotkov Britancev.

Pomarančni olupki so dišali vso noč

Ciper se je v prvih aprilskih dneh kopal v cvetju, ob cestah so rumeno dehtele neskončne vrste mimoz, na travnikih rumene marjetice, na peščenih bregeh prav tako rumena divja gorčica. Vse v rumenem, le zakaj? Domačina je samo kratko odvrnila, tako pač je in se ni več ukvarjala z mojim vprašanjem.

Pravkar so obrali pomaranče, ki spet cvetijo in oktobra bodo dozorele še enkrat. Tudi prvi krompir so že izkopali, letos bo obrodil še dvakrat. Ciper je v

Hotel Cratos z ogromnim bazenom in sobami okrog njega so odprli lani.

Pomaranče zorijo in cvetijo hkrati.

aprilskih dneh res rajski otok, bujno rast spodbuja dež, skoraj vsak dan je rosilo in zložljiv dežnik mi je večkrat prišel prav. Domačini so dežja veseli, rekli so, da že sto let ni bilo toliko dežja. V vročem poletju vode primanjkuje in Ciprčani oskrbo z vodo rešujejo s šestimi umetnimi jezери, v katerih so trenutno triletne zaloge vode.

V hotelski sobi me pričaka skleda pomaranč, ki so neverjetno sladke in dišče, olupki so dišali vso noč. Za izvoz potrgajo še zeleno sadje, da ne zgnije na poti, zato prvobitnega okusa pomaranč, limon, banan, tudi paradižnika pri nas skorajda ne poznamo več. Na Cipru smo jedli domačo hrano, uvažajo le govedino, ki je nismo jedli. Veliko boljši je namreč jagenjček, odličen je kozji sir halumi, hitro smo se navadili na tradicionalni meze, ki ga sestavljajo različni prigrizki. Vina so odlična, saj je Ciper najstarejša vinorodna dežela v Sredozemlju.

Afrodita povrne mladost

Ciper je poln zgodb. Tudi za turiste, najbolj slikovite so o Afroditi, boginji ljubezni. Po grški mitologiji je Zevsov oče Kronos odrezal Uranu spolne organe in jih vrigel v morje. Tako je v morski peni nastala Afrodita, boginja ljubezni, lepote, spolnega poželenja in zaščitnica zaljubljenecv. Iz morja je na kopno stopila prav na Cipru, zato slovi kot otok večnega užitka, sončnih plaž, dobre hrane in pijače.

Zgodbo podkrepijo z obveznim ogledom Afroditine skale, nedaleč od Paphosa. Seveda se ustavimo in poslikamo čeri v morju, vodnik pa hudomušno pripoveduje, da se lahko pomladiš za dvajset let, če plavaš okoli Afroditine skale, le pravo smer je treba izbrati, kajti v nasprotni smeri se postaraš za dvajset let.

Podobna je zgodba o Afroditini kopeli, ki poleg ostankov starodavnih stavb ni nič drugega kot izvir vode. Verjetno je preveč žensk skakalo v bazenček, da so prizorišče opremili z napisom o prepovedi kopanja. Za tolažbo so namestili pipo, kjer se je moč osvežiti (pomladiti) z izvorno vodo.

Če bi pri nas znali tako "prodajati" naravne lepote!

Afroditine skale

Težave s podatki

Na Cipru se ljudje ne razburjajo kaj dosti, zanje je značilna neka posebna ležernost, ki je še najbolj opazna v kavarni. Ciprčan se udobno usede, levo roko stegne na levi stol, desno na desnega, časopis mu počiva na eni nogi, ob drugi se mu hladi kavica in prav nikamor se mu ne mudi.

Morda imajo tudi zaradi ležernosti brezbrizen odnos do podatkov. Če želiš dobiti pravega, moraš povprašati vsaj na treh koncih, še vedno pa je potrebna zdrava mera dvoma. Verjetno

k temu prispeva tudi razdeljenost otoka na grški in turški del, kar po eni strani povzroča skrivanje podatkov, po drugi napihovanje.

Težave se začnejo že pri velikosti grškega oziroma turškega dela, podatkov v beležnici imam toliko kot virov. Nihče namreč jasno ne pove, kam je prišel zeleni pas, ki se med grškim in turškim delom vleče čez otok in je širok dva do pet kilometrov, v naseljenih območjih je seveda ožji. Zlasti v glavnem mestu Nikozija, ki mu pravi-jo zadnje razdeljeno mesto na svetu.

Hotel Noetova ladja bodo odprli maja, zgrajen je v obliki ogromne ladje.

Od leve proti desni Dimitrij Piciga, Dimag Caginer in Thomar Paternoster

No, zadnje pravzaprav ni, saj je razdeljen tudi Jeruzalem, kjer domačini mejo poznajo do centimetra natančno in je ne prestopijo, meje so nevidne le za turiste.

Na grobo lahko rečemo, da južni, grški del obsega dve tretjini otoka, severni, turški pa tretjino. V grškem delu živi približno 800 tisoč ljudi, 14 odstotkov je tujcev, predvsem Britancev in Skandinavcev, ki pridejo na dopust in preprosto ostanejo. Šofer našega avtobusa je bil tudi Anglež Kevin, ki na Cipru biva že pol leta, skupaj z ženo, ki prav tako vozi avtobus. Dobro volje je razlagal, da sta zadovoljna, ker je življenje na Cipru cenejše.

V severnem, turškem delu otoka živi približno 300 tisoč ljudi, priseljujejo se predvsem iz turške Anatolije, na otoku iščejo boljše življenje, delo pa dobijo zaradi hitre gradnje turističnih zmožljivosti v zadnjih letih.

Razdeljenost otoka

Razdeljenost otoka je občutljiva tema pogovorov, potrebna je previdnost, da koga ne užališ. Že pri kavi, saj na grški strani turški kavi pravijo ciprska, na turški pa ni dobro hvaliti grške hrane. Ciper je razdeljen od leta 1974, ko je grška vojaška hunta strmoglavila demokratično izvoljeno ciprsko vlado, narkar je turška vojska vdrla in zasedla približno tretjino otoka. Turško zasedbo je mednarodna skupnost obsodila

in Turško republiko Severni Ciper (K.K.T.C) je priznala le Turčija.

Republika Ciper torej dejansko nadzoruje le dve tretjini otoka, od leta 2004 je vključena je v Evropsko unijo, leta 2008 je uvedla evro. Veliko denarja prinese turizem, močna je trgovska mornarica, pa banke, zaradi nizkih davkov je država zanimiva za tuje podjetnike, registriranih je že več kot 50 tisoč tujih podjetij, v zadnjih letih precej ruskih. Na naši poti na sever Cipra smo se peljali skozi mesto Limassol in opazovali pročelja poslovnih hiš, na katerih je bilo neverjetno veliko napisov podjetij - tablica pri tablici. Če bi se ustavili in

jih preverili, bi zagotovo našli kakšnega vrlega kranjskega podjetnika, ki se je zatekel v ciprsko davčno oazo.

Na meji ni bilo zapletov

Severni del otoka zaradi turške zasedbe v zadnjih štirih desetletjih ni napredoval tako hitro kot južni, vendar v zadnjih letih turizem le doživlja razcvet, hotelska naselja gradijo neverjetno širokopotezno. Morda je to najboljša zagotovilo miru na otoku, saj je turizem plaha ptica, ki odleti že ob najmanjši nevšečnosti.

Med grškim in turškim delom je pet prehodov, najbolj pri roki je bil seveda v glavnem mestu Nikozija. Mejo smo prečkali brez zapletov, nihče nas ni pregledoval, zamenjali smo le avtobus in vodnika in opazila sem, da se vodniki in šoferji dobro poznajo, prav nič niso skrivali vzajemne naklonjenosti. V dneh, ki smo jih prebili na severnem delu otoka, so se gostitelji resnično potrudili, da nas navdušijo za turški del Cipra. In moram reči, da so me o marsičem prepričali. Našega vodnika Merida smo klicali kar Mars, tako se nam je prikupil s svojo srčnostjo in željo, da bi odnesli dobre vtise. Resnično se je potrudil, da smo videli kar največ, peljal nas ni samo v najboljšo restavracijo, temveč tudi na tržnico, potepali smo se po mestu in se srečevali s preprostimi ljudmi.

Državni sekretar za turizem Sahap Asikoglu

Vodnik Mars

Kompas ponuja nov počitniški cilj

Na severnem Cipru so po turškem zgledu zgradili oziroma gradijo močna hotelska naselja. Če ste letovali na turški obali, potem veste, da so to hoteli, v katerih turisti dobijo vse, nikamor jim ni treba, če jih seveda ne zvabi ogled zgodovinskih znamenitosti in nakupovanje.

Najboljši hoteli na severu Cipra imajo razkošne wellnese in casinoje in prav igralništvo je pomemben adut tamkajšnjega turizma. O številu igralnic smo po ciprski navadi dobili kar nekaj zelo različnih podatkov. 43 jih je, je približno državni sekretar za turizem Sahap Asikoglu, ki nas je sprejel namesto ministra za turizem, ki je prejšnji dan odstopil, stavkali pa so državni uslužbenci.

Letovišča na severnem Cipru bodo letos dosegljiva tudi slovenskim gostom, saj bo Kompas po 20. juniju začel tja voziti svoje goste. Gre za nov počitniški cilj, ki ga odpira ob svoji 60-letnici, in reči je treba, da imajo pri tem srečno roko, saj zaradi nemirov usiha zanimanje za počitnice v severni Afriki. Severni Ciper je cenovno privlačen tudi zaradi tega, ker se je Kompasu z vlado Turške republike Severni Ciper uspelo dogovoriti za denarno podporo pri čarterskih poletih.

Na srečanju v hotelu Acapulco v Kireniji je izvršni direktor Kompassa Dimitrij Piciga povedal, da so namestitvene zmogljivosti na severnem Cipru v skladu z evropskimi standardi, počitniška ponudba je bogata, prodaja se je dobro začela, saj se je že prvi dan za počitnice v Kireniji in Famagusti odločilo 150 ljudi. Peter Majerle, direktor prodaje v Kompas, se prav tako veselil dobrega začetka in pravi, da je to zadnji počitniški cilj v Sredozemlju, ki ga doslej še niso imeli v svoji ponudbi. Kompas je edina turistična agencija v Sloveniji, ki prodaja tako južni kot severni Ciper. Na severnem Cipru sodelujejo z domačo turistično agencijo Pronto Dmc, vodi jo Thomas Paternoster, ki pravi, da se bodo zelo potrudili za zadovoljstvo slovenskih gostov.

Srečanja se je udeležil tudi Dimag Caginer, lastnik hotelskega naselja Acapulco, ki je dejal, da se severni Ciper

Mošeja sv. Sofije v turškem delu Nikozije

turistično hitro razvija, njihovo podjetje ima na področju turizma dolgoletne izkušnje, saj se je s turizmom ukvarjal že njegov oče. Hotelsko naselje Acapulco dograjujejo že več let, bungalovi odstopajo prostor novim hotelskim zmogljivostim, letos so postavili novo restavracijo. Hotel je bil v času našega obiska dokaj poln, gostili so mednarodni kongres, saj imajo v kleti več velikih dvoran.

Odlična hrana in prijazni ljudje

Na potepanju po severnem Cipru mi bodo poleg dobrih hotelov ostali v spominu odlična hrana in prijazni ljudje. Lahko bi rekla, da severni Ciper turistično še ni "pokvarjen" in ne vlečejo ti denarja iz žepa na vsakem koraku. Pripetilo se mi je, da nisem imela dovolj turških lir in sem prodajalcu ponujala evre, vendar je zamahnil z roko in dejal, da je v redu. Ko sem evre zamenjala in se vrnila z lirami, jih ni hotel vzeti in dejal, da se je že odločil. Vodnik mi je kasneje povedal, da bi prizadela njegov ponos, če bi mu preveč vsiljevala denar.

Na Cipru ne moreš tako barantati kot v Turčiji, Ciprčan ti pove zadnjo ceno, nato se ne pogaja več. Lahko rečem, da

so nakupi za nas zelo ugodni, zlasti usnjenih in tekstilnih izdelkov. Obiskali smo tudi mestno tržnico v Kireniji, ki je bila dobro založena s svežo zelenjavo in sadjem. Sladke pomaranče in banane, ogromne solate in artičoke, gore krompirja, paradižnika in graha. In vse to v začetku aprila, ko pri nas vrtničarji šele pripravljajo grede.

Pri tako bujni rasti je razumljivo, da je hotelska hrana zdrava in okusna, izbira je velika, zlasti pri sladica. Če so za grško stran značilne dobre restavracije, je za turško stran značilna odlična hrana v hotelih.

Največji kulinarični užitek pa smo tudi na turški strani vendarle doživeli v restavraciji Arehwah v Kireniji, ki velja za najboljšo, njen lastnik je Murat Ginger. Na večerjo je prišel tudi Derwis Eroglu, predsednik Turške republike Severni Ciper, in prav nič ga ni motilo, da večerja v restavraciji skupaj z bučno skupino turistov. Hrana je bila resnično odlična, tudi postrežba, saj so nam na mizo prinesli - ne boste verjeli - kar 27 jedi. Vsaka je bila boljša od prejšnje. Še dobro, da količine niso bile velike, saj bi sicer omagali že pri polovici. Kulinarični užitek je bil izjemen in nepozaben.

Marija Volčjak

Na robu pojoče ravnine

Zbornik vasi Žabnica, Bitnje, Šutna, Dorfjarje in Forme je zajetna in dragocena knjiga s 77 prispevki, ki jih je napisalo sedemindvajset avtorjev.

Vsebina zbornika, ki so ga v Žabnici poetično naslovili Na robu pojoče ravnine, je razdeljena v tri poglavja; prvo je posvečeno Antoniji Šifrer - Gregorčevi mami, ki je prva začela zbirati gradivo, drugo vsebuje različne prispevke o preteklosti Žabnice in okoliških vasi, v tretjem je zbrano leposlovje s tega območja. Zbornik je zajetna (obsega kar 415 strani) in dragocena knjiga, ki je po eni strani zanimiva tako za domačine kot vse, ki so kakorkoli povezani z Žabnico in okoliškimi vasmimi, po drugi pa predstavlja pomemben prispevek k ohranjanju naše preteklosti.

Za zbornik je sedemindvajset avtorjev napisalo sedeminsedemdeset prispevkov, uredil ga je Franc Podnar, nekdanji direktor Loškega muzeja, ki se je dela

lotil z upokojitvijo. Za pripravo zbornika je poskrbel uredniški odbor, ki ga je vodil Janez Šifrer, sestavljali so ga Matjaž Eržen, Marko Hafner, Branko Mešec, Ivan Mihovec, Peter Pipp (urednik fotografij), Lojze Zavrl in seveda že omenjeni glavni urednik Franc Podnar. Zbornik je založila Krajevna skupnost Žabnica, natisnili so ga v tisoč izvodih, kar je velik in zahteven založniški podvig. Kako je do zamisli o zborniku prišlo oziroma kaj je botrovalo pravi zbornika, je povedal predsednik uredniškega odbora Janez Šifrer.

Kako se je vse skupaj začelo?

"Leta 1973 ob tisočletnici Škofje Loke smo veličastno proslavo pripravili tudi v Žabnici, na igrišču, z veliko sceno in napisom Tisoč let Žabnice in okoli-

ških vasi, čeprav je bila v darilni listini freisinškim škofom omenjena le Žabnica, natančneje naselje in potok Sabnica. Takrat sem bil predsednik krajevne skupnosti in pripravil sem dolg govor o krajevni preteklosti, po gradivu moje mame Antonije Šifrer pa je Vinko Strgar napisal recital, ki so ga izvedla tri dekleta. Takrat smo prvič razmišljali, da bi iz zbranega gradiva napravili krajevno kroniko."

Vaša mama je prva začela zbirati gradivo o krajevni zgodovini?

"To je bilo njeno veselje, najprej je zbirala gradiva in listine o krajevni zgodovini, nato se je začela ukvarjati še z rodoslovjem, kar je bilo takrat res posebnost. Tudi mene je zanimala preteklost, zato sem veliko sodeloval z mamo, čeprav nisem več živel doma. Mamo in njeni sodelavki sem vozil v župnijo Stara Loka, tedanji župnik Hribšek je bil naklonjen našemu raziskovanju, na razpolago nam je dal župnijski arhiv, prepisovali smo in prepisovali. Najbolj zanimive so bile družinske in matične knjige - knjige rojstev, porok in smrti, ki obstajajo od leta 1612 naprej, starejših podatkov nismo dobili."

Kdo je poleg vas sodeloval v mamini zgodovinski skupini?

"Soseda Ivana Pokorn in Marička Japunčič, Štajerka, ki je vrsto let stanovala v Žabnici in delala v kranjski Iskri. Marička je bila zelo bistra, sama se je naučila angleško, nemško, italijansko in francosko, njena skrb je bila

Na predstavitvi zbornika so spregovorili (na sliki od desne proti levi): glavni urednik Franc Podnar, predsednik uredniškega odbora Janez Šifrer in Lojze Zavrl.

korespondenca, saj smo podatke iskali tudi v tujih arhivih, če je mama našla različne zanimive osebnosti, kakršna je denimo Jožef Anton iz Šifererjevega rodu. Ko smo izčrpali arhiv v Stari Loki, smo delo nadaljevali v škofijskem arhivu v Ljubljani, vsak mesec smo se odpravili tja in delali ves dopoldan, nato smo šli na kosilo in nazaj domov. Tudi tam so nam dali arhiv na razpolago, danes ni več tako, vse je potrebno povedati vnaprej. Mami so zapupali, znala se je dogovoriti, najprej s škofijskim tajnikom Vrhuncem, še lažje je bilo, ko se je iz Rima vrnil naš rojak dr. Franc Dolinar, vse smo imeli na razpolago. Mami in njenim sodelavkam sem prinašal fascikle o župniji Stara Loka, one so delale zapiske. Hodili smo tudi v državni arhiv, kjer smo pregledovali urbarje, tam smo srečevali zgodovinarje, svetovala sta nam Blaznik in Žontar."

Je mama tudi kaj objavila?

"Ne, so pa o njenem delu pisali novinarji, študentje so njeno gradivo uporabljali za seminarske in diplomske naloge, prihajali so kulturniki in zgodovinarji, spomnim se Berte Golob, Marje Boršnik, Geme Hafner, slednja je o mami celo napisala pesem, ki je sedaj objavljena v zborniku."

Vaša mama je leta 1985 umrla, njeni zapiski so se v celoti ohranili?

"Po njeni smrti sva se z bratom Francetom dogovorila,

Za zbornik je v Žabnici in okoliških vaseh veliko zanimanja, dobro obiskana je bila tudi nedavna javna predstavitev zbornika.

da omaro z zapiski, ki jih je shranjevala v mape, preselimo k meni, v poseben prostor in v celoti so se ohranili, nič se ni porazgubilo. Kasneje sem se dogovoril z Lojzetom Zavrlom, da je gradivo pregledno uredil, dve leti je prihajal in naredil pregled. Izkušnje z urejanjem arhiva je pridobil v kranjskem muzeju, kjer je ljubiteljsko urejal družinske arhive. Pričakoval sem, da bomo zbornik naredili leta 2000, na prelomu tisočletja, toda nismo našli urednika. Mislil sem na Franca Podnarja, ki je takrat urejal Loške razglede, rojen je bil v Žabnici, v učiteljski družini, ki je tukaj stanovala nekaj let. Spoznala sva se v Muzejskem društvu, katerega član sem že od leta 1970. Hodil sem na občne zборе

in Blaznikove večere in Podnarja nago-varjal za zbornik, vendar takrat ni imel časa. Ko je šel v pokoj, je pristal. Saj je bil že zadnji čas, da ne bi mene čas uhitel. Ko je Podnar pristal, smo sestavili uredniški odbor, Mihovc je bil tajnik, Mesec finančnik, Pipp je poskrbel za fotografije, Matjaž je veliko sodeloval s Podnarjem ... Nastal je zbornik, ki ga je založila Krajevna skupnost Žabnica, natisnjenih je bilo tisoč izvodov, stane 25 evrov, domačini so jih že veliko kupili, nekateri več izvodov, da so jih poslali sorodnikom po svetu. Uspelo nam je pokriti stroške tiska, uredniški odbor se je plačilu odpovedal."

Marija Volčjak

Slovenci se po osamosvojitvi vedno bolj ukvarjamo s svojo preteklostjo in iščemo svoje korenine. Posamezniki v rodovnikih, vasi in predvsem manjši kraji pa zbirajo podatke v krajevnih kronikah. Mednje sodijo tudi vasi okrog Žabnice in Bitenj, ki jih je vedno povezovala skupna preteklost. Knjigo bogati 300 fotografij in zemljevidov. Na številnih boste prepoznali sokrajane, tudi tiste, ki jih ni več med nami, a so pustili vidne sledi.

Trda vezava, 415 strani. Redna cena knjige je 25 EUR.

Če knjigo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le 20 EUR + poštnina.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

Kako so živali žabniški in okoliški kmetje

Odlomek iz članka Antonije Šifrer "Zanimivosti Žabnice in okolice"

Prvotno pridobljene njive in ledine so bile zelo peščene. Če ni bilo teden ali dva dežja, je vse ovenelo. Lastniki tega področja so vodili vsa stoletja tako imenovane urbarje, v kate-re so vpisovali vse dajatve v blagu, denarju in tlaki. Tako je razvidno, kaj so pridelovali, da so lahko poravnali obveznosti. Gospodarske dajatve so bile iz tega ravninskega Sorškega polja še enkrat večje kot tiste iz hribovite Selške in Poljanske doline. Da bi zmogli te dajatve, so se morali poleg kmetijstva ukvarjati z različnimi obrtni in drugimi dejavnostmi. Bavarci so v naše kraje prinesli varjenje piva, zato so sadili hmelj in sejali ječmen. To obrt so jim postopoma prevzeli meščani. Urbarji izpričujejo varjenje piva že v 12. stoletju, v začetku 14. stoletja pa obveznost oddaje hmelja in ječmena že izgine iz urbarja. Pričeli so rediti konje, plemenske kobile, žrebeta in jih dobro prodajati v Italijo, predvsem v Čedad in Videm. V Italijo so prodali tudi veliko kopunov. Na Sorškem polju so redili predvsem prašiče, ovce in kokoši, manj pa govedi. Na hubo so imeli po 6 do 7 govedi.

Ves čas so sejali proso. Še ustno izročilo mojih dedov pravi, da so proso predniki prinesli izza Karpatov. Dedje so potomcem svetovali, naj se v novi domovini naselijo tam, kjer bo raslo proso, ker rabi malo semena in je primerna hrana tako za ljudi kot živali. Temu izročilu so ostali zvesti do danes, torej celih 14 stoletij. Kaša v različnih oblikah je bila vsak dan na kmečkih mizah. Vse generacije naših prednikov so zrasle ob kaši. Sejali so tudi ajdo in precej ovsa, ker so imeli veliko konj. Pšenice in rži so pridelali le toliko, da je bilo dovolj za obvezno dajatev zemljiškim gospodom. Če je bila dobra letina, so tudi presežke prodali. Trikrat na leto so jedli bel kruh, nekaj bele moke so porabili poleg ajdove moke za kuho. Kruh so pekli iz ječmenove, ovsene, prosene ali ajdove moke. Kruh je bil v miznih predalih v posebnih peharjih, ker se je zelo drobil, a je bil okusen, nekoliko kiselkast, da se ni pokvaril. Pekli so tako, da je od prejšnje peke v mentrgi ostalo še nekaj testa, dodali so še dva do tri hlebčke drožja. Tega so spekli na poseben način iz prosene moke in potem posušili. Včasih pa tudi takega kruha ni bilo dovolj ali pa ga sploh ni bilo.

Okrog leta 1550 se pojavi v urbarjih tudi gojenje lanu. Tako so si kmetje zagotovili laneno prejo, predli so in tkali platno. To dokazuje, da je platnarstvo v naših krajih razvito že skoraj 450 let. V vsaki kmečki hiši so bile tkalske statve in dva ali trije kolovrati. Vsaka soba "hiša" je imela nekoč po šest oken, v kotu pri dveh oknih je bila velika kmečka miza, na desni pri vsakem oknu po en kolovrat. Pri vhodu v sobo je bila na desni strani kmečka peč, pri levih dveh oknih pa kolarska miza in pri drugem statve za tkanje. V vsej stavbi je bila "hiša" edina soba, ki je bila pozimi ogrevana.

Na območju celotnega loškega gospostva so izdelali velike količine platna, lan so kupovali tudi na Koroškem, tako v Beljaku, Celovcu in Velikovcu. Imeli pa so velike sitnosti z mitnino na mejnih prehodih med Koroško in Kranjsko.

Antonija Šifrer (1899-1985), po domače Gregorčeva mama, pri pisanju

Ohranjeni so dokumenti, ki izkazujejo velike količine izdelanega lanu. Dve tretjini platna, ki so ga izvažali Avstrijci preko Trsta, je bil stkan na Kranjskem, še posebej iz loških krajev. V tistih časih, ko je bil na primer en grunt vreden okrog 2000 goldinarjev, so s Kranjske izvozili v Dubrovnik in Dalmacijo letno za okrog 110 tisoč goldinarjev platna. Platno so prodajali tudi na Nizozemsko in od tam celo v angleška kolonialna ozemlja. Kmečki pridelovalci platna so se trudili, da bi sami prodajali platno in več zaslužili, meščani pa so zahtevali, da je trgovanje njihova domena. V njihovih sporih je tako moral nekajkrat posredovati celo avstrijski cesar.

Iz teh podatkov se vidi, da zemlja ni bila glavni vir preživljanja. Kljub velikim naporom in višji izobrazbi prebivalstva, zemlje tudi še v 19. stoletju niso mogli izboljšati. Ko je leta 1870 stekla železniška proga Dunaj - Trst, je začelo v Ljubljano prihajati fino, tanko in cenejše češko platno. Temu domače grobo, debelo tkano platno ni moglo več konkurirati. Tako je v drugi polovici 19. stoletja platnarstvo v naših krajih zamrlo.

Zanimivosti iz zbornika vasi Žabnica, Bitnje, Šutna, Dorfarje in Forme

- o trgovinah, gostilnah, čevljarjih, zidarjih, mesarjih, krojačih, kovačih v Bitnjah in Žabnici v prispevku o Uvajanju novosti na Žabniškem v 19. in 20. stoletju, kaj je bila buša in kako so ženske skrivale spodnje hlače ter zakaj,
- pregled vseh gruntov v Bitnjah v prispevku Bitenjski gruntarji nekoč in danes, gruntov v Žabnici v prispevku Grunti v Žabnici in gruntov v Dorfarjah v letu 1501 v prispevku Zanimivosti iz Žabnice in okolice, izvedeli boste, kako so živeli in kaj so jedli,
- kar nekaj let je v Žabnici delovala avtošola,
- v 70-tih letih je bila v Žabnici zobozdravstvena postaja,
- v Bitnjah so že ok. leta 400 uporabljali centralno kurjavo za ogrevanje v Villarustica,
- koliko je leta 1659 stal konj in koliko grunt (kmetija) piše Jernej Šifrer - Vojvoda,
- o Turkih in hudi lakoti leta 1816/1817, ko so ljudje jedli travo in umirali na cesti, v prispevku Nesreče, stiske in druge nadloge,
- v kakšnem slabem stanju sta bili cerkvi sv. Nikolaja v Spodnjih Bitnjah konec 19. stoletja in kako je stala voda ob vsakem večjem deževju v cerkvi sv. Urha v Žabnici v prispevkih Podružnica sv. Nikolaja na Bitnjem in Podružnica sv. Urha v Žabnici, kako so gradili sedanjo cerkev sv. Urha in kako je prednike opisal tedanji dekan F. Kramer,
- o Družbi treznosti in ostalih cerkvenih bratovščinah do leta 1941, koliko rojstev, smrti, porok ter novih maš je bilo v Žabnici v 19. in koliko v 20. stoletju v prispevku Utrinki iz stoletne zgodovine župnije Žabnica, navedene so tudi podrobnosti o ustanovitvi župnije,
- kako je bila z zvijačo zgrajena cesta čez Gorajte v prispevku Cesta čez Gorajte,
- o železniški postaji "Unterfeiching" in železniških tirih do žabniške šole v prispevku Župnija Žabnica v 1. svetovni vojni, tudi seznam vseh vpoklicanih in njihove usode,
- o kupih sena in ovs, visokih kot žabniška cerkev, ter 47.000 italijanskih vojnih ujetnikov na njivah med Matičelnom in Miklavžem v Žabnici v prispevku Spomini na 1. svetovno vojno, tudi o planikah (rožah) v savskih skalah pri Drulovki, ki so jih natrgali češki vojaki, o tem, kdo je "pšoga" in kako se je zaradi neprekinjene kolone vojakov čakalo tudi dve uri na prečkanje ceste,
- kako je bila med 2. svetovno vojno minirana šola v Žabnici in zakaj v prispevku Narodnoosvobodilna borba v Žabnici in na Šutni, tudi o Miklavževi hiši v Žabnici ter skrivališčih in bunkerjih med vojno,
- leta 1948 je bilo v Žabnici 285 krav, 3 plemenski biki, 65 krav z rodovnikom, 115 glav mlade živine in 13 plemenskih svinj v prispevku Zadrugi, zadruga in zadrugi, tudi o tem, kdo so bili člani gradbenega odbora za gradnjo zadržnega doma in kdo je naredil načrte, kako je v dvorani zadržnega doma plesal pravi medved,
- o strojni zadrugi in hranilnici ter članih, tudi o tem, da so ok. leta 1930 vsako jutro iz Žabnice v loško mlekarino s konjem peljali okrog 1.000 litrov mleka,
- o tem, kako je kurjač parne lokomotive na poti iz Ljubljane na Jesenice premetal 7 do 8 ton premoga, v prispevku Gorenjska železna cesta, tudi o železniški postaji v Žabnici in njeni ukinitvi leta 1966 ter odstranitvi vzporednega tira,
- kdaj so bile uvedene hišne številke in o tem, da je bilo leta 1869 na Formah 10 hiš, v katerih je živelo 18 moških in 20 žensk, in o tem, koliko v drugih naseljih, v prispevku Območje Žabnice skozi upravni razvoj, tudi o ustanovitvi in ukinitvi občine Žabnica,
- koliko otrok je bilo v prvi šoli v Žabnici, kdo so bili učitelji in o hudem mrazu, zaradi katerega je odpadel pouk v februarju 1929, v prispevku Šola v Žabnici,
- o bogatem in slavnem rojaku, spovedniku cesarice Eleonore, matere Marije Terezije in o pravniku iz Dorfarj, profesorju prava na dunajski univerzi, še o pesnikih in pisateljih v prispevku Žabniški rojaki,
- katere igre so igrali v gasilskem domu v Žabnici v letih 1919 - 1923 in kasneje, o knjižnici, o folklornih skupinah ter pevskih zborih pred prvo, med vojnama in po vojni ter o ostalem kulturnem delovanju v Kultura - pregled delovanja društev predstav in prireditev, tudi kje so si sposojali kostume in scenske slikarije, o folklorni prireditvi kmečka ohcet v Žabnici in več kot tisoč obiskovalcev,
- kdo je bil Kozinov oča, ki je pri 90 letih šel peš iz Bitenj v Ljubljano in nazaj, kaj je delal in kje potoval njegov brat Andrej Šifrer v prispevku Rojaki iz Bitenj in okolice, tudi o tem, da je šel Oražmov Miha peš v Rim,
- kdaj je bil zgrajen prvi spomenik bitke v Rovtu, kdo ga je naredil v prispevku Združenje borcev za vrednote NOB Žabnica,
- o združnem domu v Bitnjah, zanj so bili že skopani temelji, vendar ni bil zgrajen, v prispevku Združenje borcev za vrednote NOB Bitnje,
- samo do Kovača (sosedu) se je slišalo, če si nekoč telefoniral na pošti v Žabnici, v prispevku Pošta v Žabnici,
- o divjih lovcih, ujetih po letu 1752, vključeni v verige so morali graditi utrdbe tedanje monarhije, v prispevku Lov na Sorškem polju,
- Sorško polje je pomembno postajališče za ptice selivke in kako so izginile prepelice v prispevku Ptice Sorškega polja,
- zakaj se je v Žabnici izmed športov z žogo "prijel" rokolet in ne nogomet, zakaj je bilo prvotna podlaga igrišča črna in ne rdeča v prispevku Šport v Žabnici in Bitnjah, kako se je na igrišču "gojšklalo" v 70-tih letih.

Balinčkanje je šport in zabava za prijetna druženja

Najboljši gumeni balinčki za otroke, zabavo, uradna tekmovanja in profesionalce

Izdelani so iz naravni gumi podobne plastike, ki je primerna za otroke, mlajše od 3 let, in je neškodljiva živalim. Ustrezne in odporne barve ter poseben material zagotavljajo dobro oprijemljivost in uporabo na skoraj vseh površinah in v vseh vremenskih pogojih. Tudi sončna svetloba ali mráz jim ne bodo škodovali.

Po kakšnih pravilih pa igramo?

Pred začetkom igre vsak igralec vrže en veliki balinček čim bliže malemu balinčku. Najbližjemu pripada met malega balinčka. V nadaljevanju mali balinček meče zmagovalec posameznega meta, vsako naslednjo igro pa poraženec.

Izbira ekip: po dogovoru ali npr. 1. in 3. najbližji igralec sta prva ekipa, 2. in 4. pa druga ekipa. V družbi lahko meče tudi vsak po en balinček (največ 8 igralcev). Pred tekmo se tekmovalci dogovorijo za območje metanja: širina do 5 m, oddalje-

nost od 4 do največ 10 m. Igra se do 21 točk (lahko tudi manj) in na tri dobljene igre. Končna razlika mora biti 2 točki - če je rezultat 21:20, se igra nadaljuje do razlike 2 točk.

Metanje v tarčo (vanjo mečemo samo velike balinčke):

Lahko si izmislite tudi kakšno posebno tarčo (npr. avtomobilsko platišče, posodo, vedro, škorenj, klobuk ...). Tarčo lahko narišete na asfalt, beton, v pesek, mivko, na travo. V tej igri lahko igrajo vsi proti vsem - tekmovalec z najvišjim številom točk je zmagovalec tekme. Vsak vrže osem balinčkov in sešteva dobljene točke. Število ponovitev in vrstni red tekmovanja se dogovori pred začetkom tekmovanja.

Lahko kupite ali si sposodite našo kovinsko tarčo, ki jo položite ali pričvrstite na katerokoli površino. Na koncu šteje to, kar je **v** ali **na** tarči (med igro lahko igralec izbije balinčke iz tarče ali premakne tarčo. Število ponovitev metov po 8 balinčkov, oddaljenost tarče in ostala pravila

Foto: B. Rus

**Najboljši gumeni
Balinčki**
Izdelano v Sloveniji

**Za staro
in mlado!**
tudi za otroke mlajše od 3 let

HRIBAR
OTROCI

Hribar-os d.o.o, Kranj,
tel.: 05 903 70 57,
www.hribar-otroci.si

1-99 Years CE

določimo pred tekmo. Tarčo uporabljamo jo tudi na vsakoletnih "Svetovnih prvenstvih" v Kranju.

Mali slovarček posebnih izrazov

oz. situacij:

Šiška je situacija, kjer ima ekipa ali tekmovalec vse (2 ali 4) velike balinčke bliže kot nasprotnik. Šteje dvojno.

Cof je met, kjer se veliki balinček dotika ali celo prekriva malega ali pa so balinčki eden na drugemu. Kadar se konkurenčna balinčka dotikata oba enako, se met ponavlja (položaj imenujemo "voda"). Če sta oba na malem balinčku, točko dobi tisti, ki ga bolj pokriva (velja pogled od zgoraj). V kolikor pa mali balinček pokrivata dva ali celo več velikih balinčkov, točko dobi spodnji balinček, ki je najbližji po višini. V tem primeru "pogled od zgoraj" ne velja.

Voda je situacija, ko se ne z merilom ne z dogovorom ne da ugotoviti in sporazumeti, čigav balinček je bliže, zato se met v celoti ponavlja.

Igre s pirhi v Vrbi na Gorenjskem

Igrajo se na veliko nedeljo popoldne ali velikonočni ponedeljek, včasih pa so se tudi naslednjo nedeljo, ko je bila mala velika noč.

Takalicanje

Takalicanje je kotaljenje pirhov po strmini, s ciljem, da zadenemo druge pirhe. Vsak zadetek mora lastnik zadete ga pirha plačati. Gre za majhen denar, toliko, da je igra zanimiva. Takalicamo se lahko po nizki travi, na skednju ali v stanovanju, če pognemo na tla odejo. Potrebujemo še dvoje lesenih grabelj, damo jih z ročaji približno 1 cm narazen, toliko, da se pirhi lahko kotalijo po ročajih. Če je strmina po postavitvi grabelj preblaga, podložimo pod grablje, tam, kjer imajo zobe, še kaj, npr. pručko. Če nimamo grabelj, si pomagamo z ročaji metel ali drugimi hišnimi orodji ali palicami.

Potrebna sta najmanj dva igralca. Lepo je, če jih je več, ker je mogoče z enim kotaljenjem pirha zadeti več pirhov hkrati. Pirhi morajo biti enake vrste, npr. kuhana kokošja jajca, a različnih barv, da se razlikujejo. Vsak igralec mora imeti nekaj denarja, najbolje v drobižu, npr. po 10 centov. Pred igro določimo, koliko je treba plačati za vsak zadetek, npr. 10 centov.

Pravila so naslednja

Na grabljah določimo mejo - start, od koder spuščamo pirhe. Nad to mejo ni dovoljeno kotaliti pirha, nižje pa lahko. Pirha ni dovoljeno poganjati s prsti, na strmino ga moramo samo položiti. Ko se pirh ustavi, ga je dovoljeno obrniti s konico v smeri proti grabljam, da dlje zdrži udarce. Za vsak udarec mora lastnik pirha plačati dogovorjen znesek. Igra je še bolj zanimiva, če na pirh,

potem ko se ustavi in smo ga obrnili s konico proti grabljam, previdno položimo kovanec za 10 centov (če smo se odločili, da bo zadetek vreden 10 centov). Če pri zadetku kovanec pade s pirha, dobi denar igralec, ki je pirh zadel, če pa ne pade s pirha, ostane kljub zadetku lastniku. Najbolje je pač zadeti več pirhov hkrati.

Dobro je vedeti, da se pirh skotali v tisto smer, kamor mu na startu obrnemo konico. Težji pirhi se kotalijo dlje, zato jih je treba, da zadanejo cilj, spustiti niže.

Takalica se po vrstnem redu. Vsak igralec lahko izstopi iz igre, kadar hoče, npr. če mu je zmanjkalo denarja ali se mu je razbil pirh. Igra se konča, ko se vsi naveličajo.

Sekanje pirhov

Pri tej igri mečejo fantje kovance z določene razdalje v pirh, ki je na tleh, naslonjen na zid, toliko časa, da se kovanec zasadi v pirh in v njem obtiči. Pirh s kovancem obdrži sekač, vse kovance, ko so zgrešili pirh, pa dobi lastnik pirha. O razdalji sekanja pirhov se je treba pogoditi. Običajna razdalja je 2 metra. Sekač stoji razkoračeno in se čimbolj skloni nad pirh tako, da je razdalja meta nad pirhom okoli 30 do 50 cm. Kovanec fant drži s tremi prsti. Dobri sekači zadenejo pirh že s prvim metom kovanca.

Štrucanje

Prvi igralec drži svoj pirh objet v dlani in s konico pokonci, drugi igralec s

svojim pirhom tudi s konico udari po njem. Komur pirh počí, ga izgubi.

Za štrucanje je treba izbrati trdne pirhe. Pirhi, kuhani v čebulnih listih, so običajno najbolj trdni. Trden pirh ima konico točno nasproti temena (pete) pirha. Če je teme pri pirhu nekje pri strani, pirh hitro počí. Kje leži teme pri pirhu, ugotovimo z ustnicami. Pirh objamemo z ustnicami in tam, ko je teme, je pirh toplejši. Pirhi, pobarvani z umetnimi barvami, pa niso primerni za tak poizkus.

Metanje pirhov na travi

Če se namenimo pirh pojesti, ga pred tem lahko vržemo nekaj metrov visoko v zrak, da pade na mehko travo. Včasih se pirh, začuda ne razbije, včasih pa popolnoma razpoči. Za visoko metanje pirhov moramo izbrati trden pirh, tak kot smo ga opisali pri štrucanju. V travi pa ne sme biti na tistem mestu, kamor pade pirh, nobenega kamenčka.

Jelka Koselj

Kolesarski turizem

Kolesarski turizem je pri nas dokaj nova turistična panoga, ustvarjena na podlagi opažanj, da je kolesarstvo in kolesarjenje v Sloveniji v močnem porastu. Statistika nam pravi, da se od leta 2000 naprej vsako leto več in več ljudi spravi na kolo, da bi z njim preživeli svoj prosti čas, in ne zato, da bi se na primer peljali po opravkih, v službo, prodajalno ...

Statistika nam pokaže tudi dejstvo, da je iz leta v leto vse več družin, ki s kolesarjenjem skrbi za psihofizično kondicijo cele družine. Drugo dejstvo pa je, da če se cela družina spravi na kolesa, potem je varnost najnujnejše, za kar mora biti poskrbljeno. Največjo varnost pa družini poleg tehnično brezhibnih koles ponuja tudi cesta oz. pot, po kateri kolesarijo, zato je opaziti vsako leto več in več označenih kolesarskih poti in stez. Seveda še zdaleč nismo dosegli sosednjih držav, kot sta Avstrija in Italija, vendar vsaj vneto delamo, da bomo nekoč lahko rekli, da je cela Slovenija prepletena oziroma povezana tudi s kolesarskimi stezami. Kolesarski turizem je na Gorenjskem zelo razvit. To trditev lahko upravi-

čim z dejstvom, da je med sezono mo- goče izbirati med zelo pestro ponudbo.

Kaj kolesarski turizem sploh je?

V najboljši obliki to zglada tako, da je nekje v skoraj idiličnem kraju kaka hiša s sobami ali na primer hotel, ki ima vso kolesarsko ponudbo. Med kolesarsko ponudbo pa spadajo: kolesa, ki jih lahko pripeljete s sabo ali so na voljo za izposajo. Na voljo je garaža za varno hrambo koles, servisna delavnica za popravilo koles, pralnica koles in kolesarskih oblačil. Kolesarski apartmaji oz. hoteli imajo na voljo vodiča, ki vas lahko pelje na kolesarski izlet ali trening. Imajo tudi zemljevi-

de, s pomočjo katerih vas usmerijo na kolesarske poti v bližini in poskrbljeno je za zdravo prehrano ter udoben počitek. Taki hoteli obstajajo. Najdete jih skoraj povsod po Gorenjskem. Mi smo preverili dva kolesarskega hotela v Bohinju in enega v Kranjski Gori. Vse je bilo tako, kot smo pričakovali. V enem hotelu so nam sicer povedali, da so prišli do točke, ko ne bodo imeli več izposojevalnice koles, kajti vsako leto več obiskovalcev pripelje s seboj svoja kolesa. Prav tako smo pri vseh treh dobili vse, kar smo hoteli. Torej dobili smo tudi mini servisne delavnice in bilo je možno oprati in očistiti vso kolesarsko opremo. Seveda nismo pogrešali garaž, v katerih so bila kolesa varna.

V malo slabši obliki pa pri nekaterih kolesarskih hotelih manjka nekaj od naštetih osnov. Se pravi, da ni delavnice ali izposoje koles in da ni vodiča, ki bi vas peljal po vam še neznanih poteh ali da vas lastnik celo ne zna napotiti na kako kolesarsko pot ali turo. In vendar to ne moti zadovoljstva, saj se taki ponudniki v največjih primerih "odkupijo" z udobno nastanitvijo, dobro hrano in seveda ponujajo hrambo koles. Pikolovstvo v gorenjskem kolesarskem turizmu je naletelo na poraz. Nujno je napisati, da boste kolesarji na Gorenjskem prav gotovo našli zase primerno destinacijo. Dovolj je le, da najdete en hotel, ki se ponaša z nazivom kolesarski, in prepičkan sem, da boste zadovoljni, ker so standardi za tak naziv pri nas zelo visoki. Turistična tiskovna agencija (TTA) je v želji, da bi bila ponudba kolesarskih izletov

Nedelja, 15. maj 2011
Štart ob 11. uri, pred Mercator centrom Kranj Primskovo
www.tourism-kranj.si
www.kktub-sava.si

8.
KOLESARSKI MARATON
KRANJ-JEZERSKO
7. MEMORIAL MIRKA KRAKERJA

in počitnic boljša, uvedla kategorijo "kolesarska destinacija" ter pripravila standarde za kolesarske hotele, hostle, kampe in turistične kmetije. Poleg primerne infrastrukture je glavno vodilo podajanje ustreznih informacij za vse kolesarje kot tudi urejenost in označenost kolesarskih poti ter vodništvo. Izdali so tudi najnovejši informacijski kolesarski zemljevid, v katerem boste lahko našli vse, kar je povezano s kolesarskim turizmom.

Brez turističnih kolesarjev ni kolesarskega turizma

Kolesarski turisti so danes tako pogosti, kot so bili na primer v osemdesetih letih pogosti smučarski turisti. Avtomobili s smučkami na strehi so med zimsko sezono drli v naša in tuja smučarska središča. Že nekaj poletnih sezon je opaziti, da so avtomobili s kolesi na strehi namenjeni v turistična mesta, kot so Kranjska Gora, Bohinj, Bled ... V Kranjski Gori že nekaj sezon opažajo močan porast kolesarskih turistov, zato so se dokaj hitro prilagodili. Danes, če vprašate kolesarja v Kranjski Gori, ali je zadovoljen s ponudbo, ne bo mogel kaj hitro prenehati hvaliti vse od turističnih delavcev in njihovih ponudb do prijaznih domačinov. Vse je na voljo. Če imate kolo s sabo ali si ga sposodite, boste lahko kolesarili po označenih poteh v spremstvu vodiča ali sami, kolikor si boste ur in kilometrov zaželeli. Enaka zgodba je v Bohinju kot tudi na Bledu.

Preverjeno s strani Gorenjskega glasa je, da so kolesarjem prijazni objekti zelo prilagojeni kolesarskim turistom, ki so po naši anketi tudi zelo zadovoljni. Pri najnatančnejšem povpraševanju, kaj nam na Gorenjskem še manjka, so tisti, ki imajo največ kolesarskih zvezdic, ko gre za kolesarsko označbo hotelov, povedali, da bi bilo idealno, če bi najbolj aktivni turistični kraji bili nekoč med sabo povezani tudi s kolesarsko potjo. Prav lastniki kolesarskih hotelov, hostlov, kampov in turističnih ekip si vedno znova prizadevajo, da bi čim več poti bilo označenih s kolesarskimi označbami in tako turistom omogočili še več zanimivih smeri oziroma poti.

Miroslav Cvjetičanin

Izbira pravega otroškega kolesa

Izbira pravega otroškega kolesa je ravno tako pomembna, kot je pravilna izbira čevljev. Otrok gre s kolesom na cesto in če to ni pravilno izbrano, je lahko zelo nevarno. Najprej moramo izbrati pravo velikost kolesa glede na otrokovo velikost oz. višino. Prodajalci kolesa ločijo tudi glede na starost otroka, vendar je to bolj nenatančna opredelitev.

Najpomembnejše pri izbiri otroškega kolesa

V vsakem primeru je najbolje, če je pri nakupu kolesa otrok z vami. Kolo mora preizkusiti, ker le tako lahko ugotovimo, katero je ustrezno. Seveda tu ne gre za model ali znamko, gre predvsem za ustrezno velikost. Pri otrocih je ugotovitev pravšnje velikost malce drugačna kot pri odraslih. Osnovno merilo se določi tako, da se otrok usede na sedež kolesa, ki mora

biti spuščeno na najnižjo točko. Ko je sedež čisto spuščeno in otrok lahko hkrati sedi na sedežu tako, da ima cela stopala na tleh, potem je kolo zadosti veliko. Otrok se mora v vsakem primeru najprej počutiti varno. Varo pa se počuti takrat, ko ve, da lahko v vsakem primeru z nogami seže do tal, ne da bi medtem imel kakršnekoli težave. Potem sedež dvigujemo po potrebi oziroma glede na to, kako otroku napreduje tehnika ali znanje vožnje. Če otrok ne more s celimi stopali do tal, ko sedi na

PRVIČ NA JESENICAH!

Ekipno kolesarjenje za pokal "Jeklene ključavn'ce"

15. maj 2011

Jesenice (Trg Toneta Čufarja) - Pristava - Planina pod Golico - Plavški rovt
- Mojstrana - Stara Sava - Jesenice (Trg Toneta Čufarja)

informacije in prijave:

www.podgolicosi

organizator:
Deveta REVOLUCIJA
društvo za turizem in rekreacijo

produkcija:
Gorenjski Glas
SKB jost

KARTO

sedežu, je kolo preveliko. Žal starši največkrat pozabljajo, da otroci svojega prvega kolesa še ne obvladajo in zato "popuščajo", češ važno je, da se vsaj s prsti ene noge lahko dotakne tal. To je napačno in nevarno razmišljanje!

Kakšna otroška kolesa poznamo

Otroška kolesa se začnejo s tricikli, ki imajo za sedežem teleskopsko palico, ki služi kot "daljinec" za starše. Napredek je tricikel brez daljinca. Zadnja leta je zelo priljubljeno kolo brez pedal oziroma "poganjavček", ki so ga izumili kot nadomestek pomožnih kolesc, ki se namestijo na kolo zaradi lažjega učenja vožnje. Strokovnjaki so ugotovili, da kolo s pomožnimi kolesci (ne tricikel, ampak kolo, ki ima privijačeni dve pomožni kolesci, ki pa nista vedno v stiku s površino) kvari pravilno rast otroške hrbtenice, ker se le-ta pri učenju preveč nagiba na eno ali drugo stran, torej ne naravnost. Sam se skoraj ne strinjam s tem, ker

učenje s kolesci ne traja tako dolgo, da bi v tem času lahko prišlo do kakršnekoli okvare hrbtenice. In vendar zelo odobravam poganjavčka, ker je ugotovljeno, da otrok na njem neizmerno uživa in je prehod na pravo kolo (brez pomožnih kolesc) še toliko lažji. Otroška kolesa se ločijo največkrat po dimenziji koles v palcih oziroma colih. Začne se z 12-colskimi, ki so ponavadi opremljena še s snemljivimi pomožnimi kolesci in so namenjena otrokom med 3. in 4. letom starosti. Nadaljuje se s 16-colskimi, ki so namenjena otrokom med 4. in 6. letom. To je velikost koles, ki so namenjena že tistim, ki obvladajo vožnjo brez pomoči pomožnih kolesc. Naslednja so 20-colska. Za lažjo predstavo so platišča oz. obročki take velikosti, kot jih je imel včasih "pony" kolo. Kolo, ki se imenuje BMX, ima prav tako 20-colska kolesa, vendar to kolo ne sodi med otroška kolesa! Danes so otroška 20-colska kolesa največkrat v obliki gorskih koles. Zadnja dimenzija, ki se mu še reče otroško kolo, so 24-colska kolesa in so name-

njena otrokom od 7. do 9. leta. Seveda je starost pogojena z velikostjo otroka, zato je vedno priporočljivo, da je otrok z vami, ko se odločate za nakup. Otroška kolesa se ločijo tudi kot deklisška in fantovska. Opaziti je, da naši kolesarski trgovci zelo pazijo na kvaliteto otroških koles, zato si skoraj upam trditi, da boste pri specializiranih prodajalcih težko našli nekvalitetno kolo. Vsa kolesa, ki se dobijo na našem tržišču, so tehnično brezhibna in so opremljena z vsemi dodatki, ki jih določa standard, zato bodite pozorni pri nakupu rabljenega kolesa. Predlog je, da se pri nakupu rabljenega kolesa takoj odpravite v kolesarski servis, da kolo pregledajo in opremijo z manjkajočimi deli, kot so na primer odsevniki, luči, zavore, ročaji, pnevmatike, itn. Torej otroško kolo mora biti vedno brezhibno. Starše opozarjamo, da večkrat na leto kolo pregledajo, saj vemo, da otroci še nimajo ravno dovolj razvitega čuta za "ohranjevanje".

Miroslav Cvjetičanin

Kolesarnica SIMPTOM

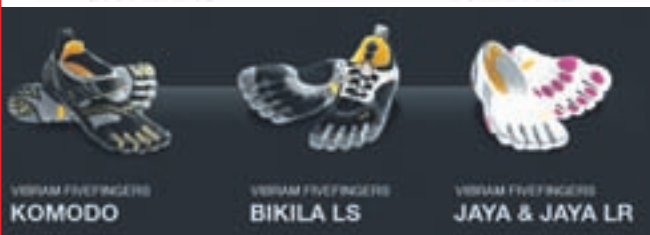
TRATA - Kidričeva cesta 65,
4220 Škofja Loka
(v neposredni bližini železniške postaje)
tel. št.: 04/620 97 21

Simptom ima avtomat za zračnice. Kupite si zračnico tudi, ko je prodajalna zaprta.

CULT
Ventus

CULT
Mantis

Pomlad v A2U Bikes

Vsa otroška kolesa

- 20%

Največja, najlepša in najboljša
ponudba otroških koles
MERIDA IN TORPADO

T620D Cobra 20"
189,00 €

T671 Trilly 16"
129,00 €

T690 Geko 12"
119,00 €

Ninety-Six Junior 624
329,00 €

T605 JAGUARO 24"
249,00 €

T625 Tigre 20"
199,00 €

T611 Kelly 24"
199,00 €

T691 Titty 12"
119,00 €

Dakar 620-V
249,00 €

T616 Candy 24"
189,00 €

T636 Maja 20"
169,00 €

T640 Arakno 16"
139,00 €

Dakar 624-V
279,00 €

T610 VIPER 24"
199,00 €

T630 Puma 20"
169,00 €

T670 Billy 16"
129,00 €

Dakar 616
199,00 €

Dakar 612
179,00 €

T620 Gangster 20"
179,00 €

T631 Simba 20"
139,00 €

T120 SILVER LIFE 26"
229,00
Akcija: 169,00 €

C-KID
29,95 €

RAPPER
39,95 €

XENON
39,95 €

**Akcija
Torpado
mestna
kolesa!**

T100 SILVER LIFE 26"
199,00
Akcija: 149,00 €

A2U d.o.o., Poslovna cona A 53, 4208 Šenčur
PE Brezovica, Tržaška c. 479, 1351 Brezovica pri
Ljubljani, 031 / 600 939

PE Tacen, Kajakaška 40a, 1211 Ljubljana -
Šmartno, 01 / 513 23 42

PE Šenčur, Poslovna cona A 53, 4208 Šenčur,
04 / 255 91 70

A2U Bikes

WWW.A2U.SI

Vse cene so v EUR s pripadajočim DDV. Pri otroških kolesih vam na navedene cene pripada popust 20 %, ki se obračuna na blagajni ob nakupu v naših treh poslovalnicah A2U Bikes. Količine so omejene, ponudba velja do razprodaje zalog.

oglasno sporočilo

NE POZABITE NA ZDRAVSTVENO VARNOST!

Zdravstvena zavarovalnica Vzajemna želi obvestiti vse tiste, ki bodo izgubili **status študenta ali dijaka**, se prijavili na zavodu za zaposlovanje, **dopolnili 26 let** ali se prvič zaposlili, da bodo tako postali zavezanci za plačevanje doplačil k zdravstvenim storitvam. Obvezno zdravstveno zavarovanje jim namreč po izteku statusa stroškov zdravstvenih storitev ne bo več krilo v celoti, zato jim priporočamo, da si uredijo **dopolnilno zdravstveno zavarovanje**.

» Zdravje je neprecenljiva vrednota nas vseh, zato ga varujmo in skrbimo zanj. «

Mladim, ki jim poteče status študenta, svetujemo **pravočasno sklenitev** dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja.

Če zavarovanja ne sklenejo v enem mesecu od vključitve v sistem obveznega zdravstvenega zavarovanja, bo, skladno z zakonom, zanje veljala trimesečna **čakalna doba**. To pomeni, da bo zavarovanec tri mesece od sklenitve dopolnilnega zavarovanja ob obisku zdravnika še vedno sam kril delež stroškov zdravstvenih storitev, ki bi sicer bili pokriti z dopolnilnim zdravstvenim zavarovanjem. Čakalne dobe ni, če oseba sklene zavarovanje v roku enega meseca od dne, ko postane zavezanec za plačevanje doplačil k zdravstvenim storitvam, običajno je to po prekinjenem ali zaključenem šolanju oziroma s pričetkom redne zaposlitve. Zakon predvideva tudi **poviševanje premije** za tri odstotke za vsako nezavarovano leto.

PRIMER SREČE V NESREČI

Mojco so zaradi zapletov ob infarktu pripeljali z rešilnim vozilom v bolnišnico, pregledali, ji slikali glavo ter hospitalizirali. Po 2-tedenskem okrevanju v bolnišnici so jo napotili na zdraviliško zdravljenje. V vmesnem času je imela preglede tudi pri osebnem zdravniku, ki ji je predpisal ustrezna zdravila. S sklenjenim dopolnilnim zdravstvenim zavarovanjem se je izognila doplačilu zdravstvenih storitev v višini 1.179,67 EUR.

Primer je informativne narave.

Se morda med prvomajskimi počitnicami odpravljate na potovanje po tujini?

Naj bo vaše bivanje v tujini varno, zato sklenite Zdravstveno zavarovanje z medicinsko asistenco na potovanjih v tujini Vzajemna Tujina.

Jaz zate, ti zame.

najnižja premija dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja

Zdravstveno zavarovanje

vzajemna tujina

Zavarovanje z medicinsko asistenco na potovanjih v tujini.

Izognite se visokim stroškom zdravljenja v tujini.

Sklenite zavarovanje Vzajemna Tujina in si zagotovite:

- zdravstveno varnost na potovanjih v tujini,
- paket glede na lastne potrebe in želje,
- možnost zdravstvene varnosti tudi ob nenačrtovanih poteh v tujino - letni paket (Multitrip).

VZAJEMNA
Jaz zate, ti zame.

KONTAKT:

PE KRANJ
Koroška cesta 1
tel.: 04/ 201 03 00

- Kranj, Zlato polje 2
- Jesenice, C. Cirila Tavčarja 3/b
- Radovljica, Kranjska c. 2
- Škofja Loka, Kapucinski trg 8

NAKAMURA®
Treking kolo Highlander
moško ali žensko

INTERSPORT
PRIPOROČA
NAKUP SEZONE

359,95

VODNIK
KOLESARJENJE
2011

Skoči na www.intersport.si
in prelistaj vodnik, kmalu
tudi v prodajalnah
INTERSPORT.

SPORT
TO THE
PEOPLE

INTERSPORT®

Zora

Uporablja
Sony Ericsson **Spiro**

Najboljše družabno omrežje

**Sony
Ericsson
Spiro**

Paketi A,B,C

20 €*

**Samsung
Corby 3G**

Paketi A,B,C

20 €**

**Nokia
C3-00**

Paketi A,B,C

20 €**

Izkoristite njegove prednosti **z mobiteli** v najugodnejših **Paketih A, B, C.**

Se še spomnite **svojega prvega mobitela**? In ko ste koga poklicali samo zato, da mu poveste, da imate novega? Nič se ni spremenilo, še vedno lahko storite isto. Obiščite najbližje Mobitelovo prodajno mesto in si izberite nov mobilni telefon v **najugodnejših Paketih A, B, C.**

Akcijska ponudba velja ob sklenitvi/podajšanju naročniškega razmerja Mobitel GSM/UMTS s Paketi A, B, C, Mini/Osnovni/Opti/Super/Vročje/Mega Povezani, Osnovni, Družinski bonus, MPO, Penzion plus, Itak Džabest, SOS plus:

* za 12 mesecev, ** za 24 mesecev.

Velja za vse, ki nimate veljavne aneksa GSM št. 8/2005 oz. GSM št. 8/2005 Povezani (12 mesecev) ali UMTS št. 14/2005 oz. UMTS št. 14/2005 Povezani (24 mesecev) ali samostojnih aneksov GSM št. 16/2009 oz. GSM št. 16/2009 Povezani (24 mesecev) ali UMTS št. 17/2010 (24 mesecev) ali UMTS št. 18/2011 (24 mesecev), in izpolnjujete ostale pogoje.

Mobitelova razvejana prodajna mreža uporabnikom omogoča nakup akcijskih aparatov na več kot 350 prodajnih mestih po vsej Sloveniji. Zaradi tega je mogoče, da določen model mobitela ni na voljo na vseh prodajnih mestih hkrati. Cene vsebujejo DDV. Slike so simbolične. Družba Mobitel si pridržuje pravico do spremembe cen in pogojev. Za dodatne informacije, cenik pogovorov in storitev ter ostale pogoje v naročniških paketih obiščite spletno stran www.mobitel.si ali pokličite Mobitelov center za pomoč naročnikom na 041 700 700.

KAMM d.o.o.

navtika - vijaki - poslovna darila

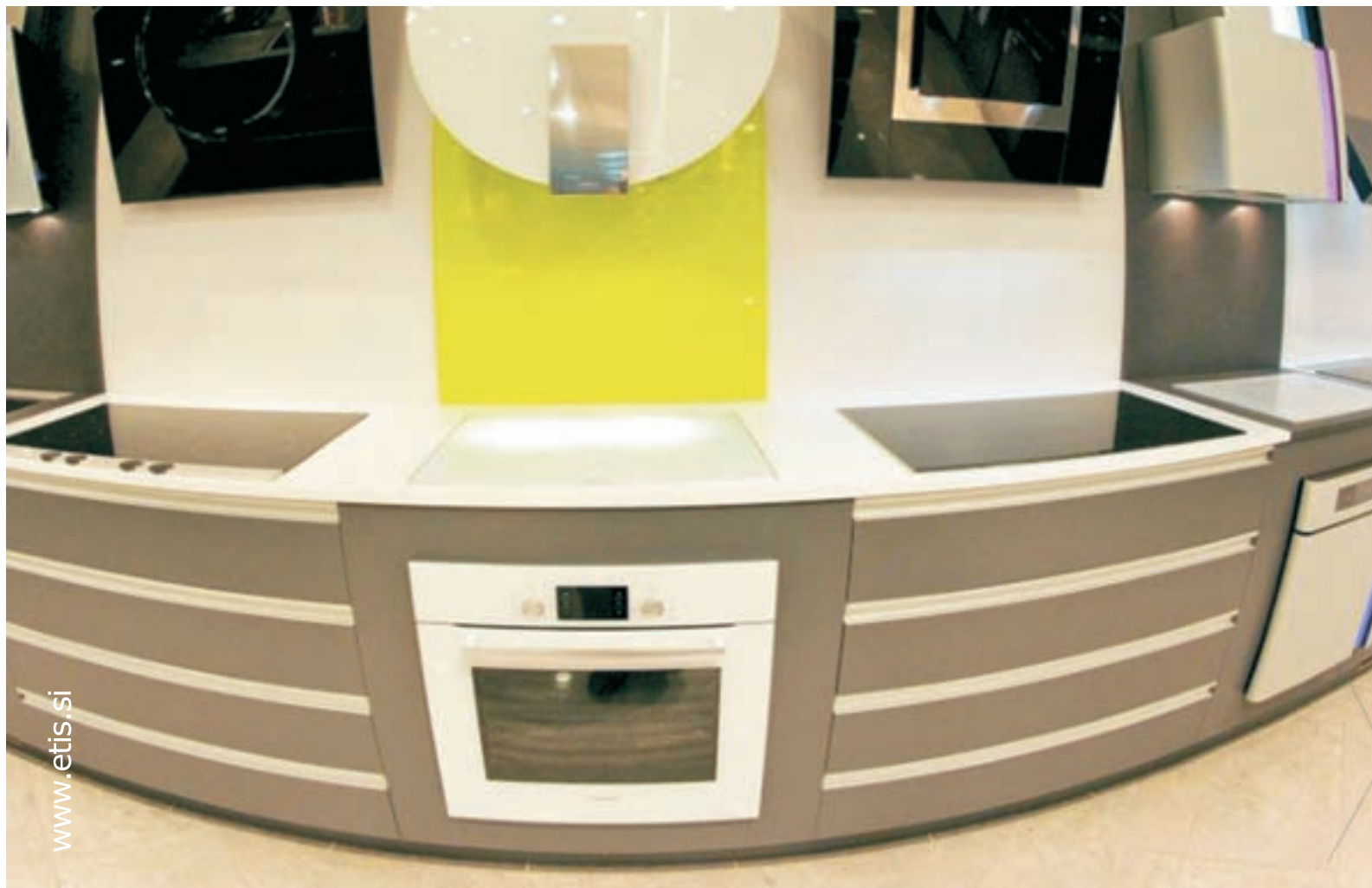

VSE ZA NAVTIKO NA ENEM MESTU

www.kamm.si

Velikonočna ponudba bele tehnike
in klimatskih naprav

-10%*

www.etis.si

PIE645T14E

Indukcijska plošča Bosch
s setom posode

HBA24U250

Pečica Bosch

MUM 4405

Univerzalni kuhinjski aparat Bosch
(slika je simbolična)

= 1.499 €*

* ob plačilu z gotovino
Redna cena 1.856 €

* ponudba velja od 19.04. do 19.05.2011 za vse artikle vredne več kot 100 EUR.
Popusti ne veljajo za akcijske artikle. Popusti se ne seštevajo.

**PRODAJNI CENTER
KRANJ**
Ljubljanska cesta 30, Kranj

**PRODAJNI CENTER
DOMŽALE**
Mestni trg 1, Domžale 1

**PRODAJNI CENTER
KOPER**
Staničev trg 1, Koper

GALERIJA BELE TEHNIKE
Tržaška 333, Ljubljana
(izvoz Brezovica)

Vaš strokovnjak za strehe in fasade

IR IMAGE

OBEN AUF
Strehe in fasade

OBEN-AUF d.o.o.,
Šlandrova 4, Ljubljana-Črnuče
T: 01/561 32 39
F: 01/537 14 36
G: 031/891 321

11. aprila smo odprli **nov prodajni center za strehe in prezračevane fasade** na **Šlandrovi 4 v Črnučah**.

Podjetje **OBEN-AUF** odpira nov prodajni center

Podjetje **Oben-Auf d.o.o.** je eno redkih slovenskih podjetij, ki ponuja celovite rešitve za izdelavo in obnovo strešnih kritin in prezračevanih fasad. Na slovenskem trgu zastopa produkte priznanih evropskih blagovnih znamk:

- **Bauder** (bitumen, PVC, zelene strehe, toplotna izolacija PIR);
- **Creaton** (opečna kritina in opečne fasadne plošče za prezračevane fasade);
- **Eternit** (strešne in vlaknocementne fasadne plošče za prezračevane fasade);
- **Gutex** (izolacijske plošče iz lesnih vlaken za strehe in fasade);
- **Egger** (OSB plošče, plošče iz lesnih vlaken);
- **Rheinzink** (strešni in fasadni sistemi iz titan cinka, odvodnjavanje);

- **Boehme Systems** (ALU strešni in fasadni sistemi);
- **Tondach** (opečna kritina);
- **Roto** (strešna okna);
- **Bučar** (odvodnjavanje)
- **Velux** (strešna okna).

Nov prodajni center ima 4.000 m² prodajno-skladiščnih površin, od tega polovico pokritih.

Poslovna stavba je tudi vizualno zelo zanimiva, saj je arhitekturno zasnovana kot obsežen razstaveni kompleks s prezračevano fasado Eternit ter delom fasade Creaton Tonality, zahtevni detajli pa so oblečeni v pločevino Rheinzink.

Poudarek je tudi na ohranjanju zelenih površin s sistemom ravne zelene strehe Bauder z manj zahtevno ekstenzivno ozelenitvijo.

Vabimo vas, da obiščete prodajne centre podjetja Oben-Auf in se o kakovosti ponudbe prepričate sami. Obiščite www.obenauf.si in njihovo novo spletno stran www.obenaufarhitektura.si, kjer so med drugim predstavljene napredne rešitve streh in prezračevanih fasad.

O strehi iz prve roke

”Streha je najpomembnejša stvar na hiši! Streha naredi celo hišo! Streha je najbolj vidna na celi hiši!” Take in podobne stavke boste slišali od vsakega mojstra, ki se bo lotil vaše hiše.

Za proizvajalce in prodajalce oken so okna tista, ki so najpomembnejši sestavni del hiše, ker brez oken ni hiše in s slabimi okni se dela sama škoda. Okna so oči hiše in najbolj opazna stvar na njej. Izdelovalci vrat pravijo, da se hiša prepozna po vhodnih vra-

**SENČILA
ASTERIKS**

www.asteriks.net

Peter Rozman s. p.
Cesta na Loko 2, 4290 Tržič
Tel.: 04 59 55 170, Tel./fax: 04 59 55 177
GSM: 041 733 709
e-mail: sencila_asteriks@siol.net

VELIKA PONUDBA TEND IN MARKIZ

Tende - markize • žaluzije (zunanje in notranje) • rolete • panelne zavese • roloji
• plise zavese • komarniki • screen roloji
• rolo garažna vrata

svetovanje • izdelovanje • montaža • servis

tih! Dimnik je grlo hiše in mi vemo, kako je z grlom, če ne deluje dobro. Fasadna je tista, ki daje celotno podobo hiše, in njena obleka in mi vemo, kako je, če nimamo kaj za obleči. Kanalizacija je črevo hiše in če vemo, kako je s črevesjem, če ne deluje dobro, potem vemo, da je to na prvem mestu in ne zadnjem ... Da ne pišem, kako je pomembno srce hiše, ki se imenuje "centralna kurjava"!

Streha pa je vsekakor tista, ki vse pokrije in s tem zaščiti pred vremenskimi nevšečnostmi. Obstajajo pa tudi take strehe, ki jim ne moremo reči strehe, ker jih ni in se jim reče (kako že?). Najbrž ravne strehe ali pa "kambrio" hiše. No, tole drugo sem se sam spomnil. Torej, kot človek 21. stoletja sem se pred gradnjo hiše spogledoval s po mojem mnenju "moderno" arhitekturo, zato sem iz svojih želja najprej izključil "alpski" stil, čeprav bi imel hišo pod Karavankami. Hiša z ravno streho je bila moja največja želja. Druga želja pa je bila hiša s poševno streho, enokapnica se ji reče. V iskanju

arhitekta, ki bi mi narisal hišo, sem naletel na dva iz mlajše generacije, ki sem ju imel na sumu, da bi to znala. Uspelo mi je. Oba sta mi dala nekaj osnutkov, na katerih bi potem še malce delali in se končno uskladili glede vseh želja. Naravnost ganjen sem bil. Imel sem dva osnutka, med katerima sem se moral odločiti. Obe hiši sta imeli ravno streho oziroma nista imeli strehe in obe sta bili videti kot ... "kod nas tako pravimo svinjce".

Izbral sem hišo arhitekta, ki spada med napredne in uporablja samo moderne linije s pomočjo naprednih materialov, karkoli že to točno je ali točno so. Potem sem osnutek pokazal človeku, ki je podizvajalec SCT-ja in je v življenju naredil zares veliko hiš. Gledal je osnutek in gledal in ker ni bil Slovenec, je dejal: "Kod nas tako pravimo svinjce (svinjake)!" "Kod nas" je pomenilo v Bosni in Hercegovini. Popraskal sem se za ušesom in za trenutek pomislil, da je Bosna in Hercegovina ena od najnaprednejših držav na svetu, kar se tiče arhitekturnega področja.

Kako naj si drugače razlagam njegovo ugotovitev? Hiša brez strehe ni hiša. Kako misliš živeti v hiši, ki nima strehe? Ti boš zidal na Gorenjskem in ne v Kaliforniji. Če zidaš na Gorenjskem, potem boš imel sneg, veliko snega, dež, veliko dežja, veter, veliko vetra, ti bi bil pa brez pokrivala. Streha je pokrivalo, zaščita, kapa, klobuk, kučma, čelada ... Povej mi nekaj: močno dežuje, potem se dež spremeni v sneg in spet sneg nazaj v dež in zraven še močno piha ... Ti stojiš na odprtem in si dobro oblečen, se pravi imaš bundo in tople hlače in odlično obutev, vendar kaj boš dal na glavo? Vprašanje, ki mi ga je postavil Avdo, je bilo slišati preprosto. Odgovoril sem, da bi v takem primeru poveznil na glavo toplo kapo. Prikimal je in dejal, da v takem ne bi bil zadovoljen le s kapo, ker bi mi teklo po nosu in ramenih in prsih in hrbtu in povsod in kapa bi kmalu premočila in bi bilo še lasišče z glavo vred čisto premočeno. Ja, če kapa ni dovolj, kaj pa vem potem. Odgovoril mi je, da je v takem primeru najbolje na glavi imeti klobuk in to tak klobuk, ki ima še "naušnike", da ti ne piha v ušesa. Klobuk ima krajske, ki ti zaščitijo ramena in velik del telesa. In to še ni vse. V takem primeru moraš poleg klobuka imeti še dežnik, kar je pika na i oziroma največ, kar lahko storiš za svojo zaščito pred dežjem, snegom in vetrom.

Spet sem se popraskal. Torej, moj osnutek naj ne bi bil funkcionalen. Potem mi je predlagal, naj pozabim na napredne arhitekta in se obrnem na "stare mojstre" svojega posla, na arhitekta, ki dela hiše na Gorenjskem, in ki ve, kako se zida in kaj se zida. Poslušal sem ga in se nejevoljen napotil k staremu klasičnemu arhitektu, ki je bil tik pred upokojitvijo in je v svojem življenju naredil dve svoji hiši in na stotine hiš za druge, seveda. Povedal sem mu svoje želje, pokazal osnutek, ki mi je bil najbolj všeč, in povedal, kar mi je povedal Avdo. Arhitekt me je poslušal, pogledal risbo in dejal, da je Avdo pameten človek in da je tale, ki mi je narisal tako hišo, verjetno iz Kalifornije. Potem je obljubil, da si bo šel pogledat parcelo, na kateri naj bi stala hiša, in

KLEPARSTVO IN KROVSTVO MARKIČ

Franc Markič s. p., Partizanska 14, Kranj
Tel./fax: 04/201 1844, gsm: 041/649-875

Pokrivamo vse vrste kritin.

KLJUČAVNIČARSTVO JANEZ VREČEK s.p.

Na peči **5** let garancije

Peč na trda goriva

Bojlerji, hranilniki tople ogrevalne vode

Peč na lesno biomaso kombinacija drva - peleti

Peč na tekoča goriva

Bojlerji iz nerjaveče kovine

Zg. Brnik 143, 4207 Cerklje
tel.: 04/25-26-650, GSM: 041/734-018
www.vreckek-peci.com

tlakovci, robniki, palisade, škarpnice, plošče ...

CEMENTNI IZDELKI
01 361 79 36

JARC

www.jarc.si

mi glede na moje "prostorske" želje narisal nov osnutek. Čez en teden sem dobil risbo z najbolj "alpsko" hišo, kar sem jih kdaj videl, ki je imela najbolj strmo dvokapnico. Hotel sem ga vprašati, ali se ni zmotil, ker ne bom zidal v Ratečah, ampak v Kranju. Verjemi, da je to to, mi je odvrnil. Potem sem novi osnutek pokazal Avdu, ki je po dveh sekundah tlesnil s palcem in prstancem: To je to! To ti je prava bajta in ne tisti "svinjac". Tako se zida na Gorenjskem, saj boš ti živel v njej, ne pa "kr en"! Nisem ga razumel najbolje. Potem smo zidali in jaz sem bil poražen, ker sem zidal nekaj, kar mi ni všeč, in kar je bilo še huje, so trije okoli mene zidali točno take hiše, kot sem si jo sam želel, torej z ravno streho oziroma brez strehe ali "svinjac", kot je pravil Avdo. Sezidali smo vsi in vsi smo preživeli prvo zimo. Preživeli pomeni, da je na prvi spomladanski dan kazalo, da je vseeno, ali imaš na glavi samo lase ali kapo ali klobuk kaj šele dežnik. Moja streha je z maksimalnim naklonom in maksimalnim

STREŠNIKI GOLOB
BOLJE GOLOB NA STREHI KAKOR VRABEC V ROKI

m² že od 5,32 EUR

Strešniki Golob so med vodilnimi proizvajalci betonske strešne kritine v Sloveniji. Pol stoletja dolga tradicija, nenehen razvoj ter najsodobnejša tehnologija so privedli do vrhunske kakovosti proizvodov.

Proizvodnji in prodajni program obsega več kot 50 različnih artiklov v 4 različnih barvah.

Strešnike Golob poleg kakovosti odlikujejo tudi sodobne oblike, ki skupaj z izbranim barvnim odtenkom dajejo strehi prijeten izgled. Strešniki so barvani v maso, površina pa je zaščiten z dvokratnim nanosom specialnega akrila (lak), ki zagotavlja dolgotrajnost in lep izgled strehe.

- 30 LET GARANCIJE
- UGODNE CENE DODATKOV
- UGODNA DOSTAVA
- POKLIČITE ZA BREZPLAČNO PONUDBO

STREŠNIKI GOLOB d.o.o., Malenska vas 12
8216 Mirna Peč, tel: (07) 30 78 990
www.stresniki-golob.si

tradicija + sodobna tehnologija = vrhunska kakovost

napuščem. Če jo gledate, dobite občutek, da ste na snemanju Kekca. Sosed pa, po mojem mnenju ultra moderno hišo, fotografira za "trendovske" revije. In potem je začel razmišljati, da mora na dveh straneh prebarvati fasado, da mora preveriti, kje voda prebije z vrha v garažo, da v otroški sobi spušča kubus in da je bolje imeti visok "cokl", kot pa čisto pošpricano in umazano laminatno fasado. Skratka že celo pomlad zdravi rane prve preživete zime. In jaz? Navadil sem se strme dvokapnice, vendar mi ni treba barvati fasade in moj cokl je čisto suh in, moram potrkat, nimam navala vode v notranjosti. Še enkrat bom potrkal na les. Potem je prišel Avdo na obisk in od mene zahteval potrdilo, da mi je svetoval tako, kot mi je. Rekel, je, da ni šolan človek, da pa dobro ve, kaj je "kmečka pamet" in kaj je pamet enega mladega arhitekta, ki živi pri mami v bloku in sanja, kako bi iz preproste stvari naredil ... "kr neki"! Moral sem mu prikimati in priznati, da sem mu hvaležen in da ima prav. Ne predstavljam si, da bi ne imel pokritega balkona, da bi mi teklo po oknih, kot bi živel pod slapom, da bi moral sneg kidati iz garaže in ne bi zaradi snega mogel iz hiše, da bi imel črne lise ob vsaki okenski polici in da bi čakal, kje mi bo zamočilo. Klasična streha je cenejša, čeprav pravijo, da je dražja kot ravna. O tem sem se prepričal na lastni koži, kot se reče, in to večkrat.

Prebrano je zgodba iz prve roke in ni nujno, da imam prav in se s tem ne tolažim, zato ker nimam svoje "sanj-

ske" strehe. Hvaležen sem "kmečki pameti" za nasvet in razlago. Vsem, ki pa mislite drugače, pa se spomnite na človeka brez klobuka in dežnika, ki stoji na dežju ...

Miroslav Braco Cvjetičanin

alpha innoTec

Alpha InnoTec GmbH, Industriestrasse 3, 95395 Kasendorf, Nemčija
www.alpha-innotec.de

Generalni uvoznik za Slovenijo

alternativne energije

EKOENERGIJA

Mače 6, Si - 4205 Preddvor

T 04 25 55 780
F 04 25 55 782
W www.ekoenergija.eu
E info@ekoenergija.eu

Vsi jeziki govorijo o istem izdelku...

10 let v Sloveniji

toplotne črpalke
pompe à chaleur
wärmepumpen
stoves
heat pumps

Varna, trajna in cenovno ugodna kritina METRAPAN

Izbira kritine je lahko v današnji poplavi ponudbe težka odločitev, še posebej, kadar je treba upoštevati veliko dejavnikov (naklon strehe, nosilnost konstrukcije, trajnost, odpornost proti vremenskim vplivom, vplivi na okolje ...).

Kovinska kritina v obliki klasičnega strešnika

Trapezni profil s 3 cm izolacije iz poliuretana

Od slemena do žleba v enem kosu

Mi vam ponujamo 7 razlogov v prid temu, da za zamenjavo stare strehe izberete kritino Metrapan:

1. Kritina je lahka - plošče tehtajo samo 6-7 kg/m² in so odlična zamenjava za klasične betonske ali glinene strešnike, saj zamenjava strehe ne zahteva dodatne ojačitve strešne podkonstrukcije.

2. Vrhunski estetski videz - oblika klasičnega strešnika, ki združuje prednosti kovinskih streh in videz klasičnega strešnika.

3. Trdna in trajna kritina - streha je narejena iz jeklene, pocinkane barvane pločevine, ki ima 40 in več let življenjske dobe.

4. Vgrajena izolacija - izolacija v ploščah prihrani vaš denar za ohlajanje objekta poleti in za gretje vaše hiše pozimi. Hkrati objekt zvočno izolira in preprečuje kondenzacijo.

5. Odporna proti toči - zanesljivo varuje hišo pred točo, dežjem, snegom, vetrom, soncem.

6. Enostavna montaža - plošče potekajo od slemena do žleba v enem kosu. Zamenjava strehe z izoliranimi

ploščami Metrapan ne zahteva posega v obstoječe ostrešje (brez deskanja in dodatnega letvanja ter izvedbe zračnega mostu). Strešna podkonstrukcija lahko ostane enaka kot pri prvotni kritini, kar bistveno zmanjša stroške.

7. Široka uporabnost - strešne plošče so primerne za pokrivanje tako individualnih kot industrijskih objektov z nakloni od 7 stopinj naprej. Pri pokrivanju z nakloni pod 7 do 10 stopinj se priporoča dodatno tesnjenje preklapov posameznih plošč.

Če nas pokličete zdaj, vam BREZPLAČNO ponujamo:

- svetovanje o izbiri ustreznega tipa strešne kritine,
- ogled strokovnjaka na terenu,
- svetovanje o izbiri krovca za izvedbo del.

In če to ni dovolj, vam še do konca aprila ob nakupu katere koli strešne kritine **za krovsko-kleparske izdelke** (žlebovi, odtočne cevi, slemenjak, snegolovi ...) **ponujamo 5-odstotni popust na naš veleprodajni cenik.**

Kupon za brezplačen METRAPAN katalog

- Prosim za brezplačen katalog ter aktualni cenik
- Prosim za brezplačen obisk krovca ter izdelavo ponudbe

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Pošta: _____ Tel.št. _____

Kupon pošljite na: Meltal, d. o. o., Gosposvetska c. 84, 2000 Maribor, 02/788 01 70

22.4.2011

Prodaja: Meltal, d. o. o., Gosposvetska cesta 84, Maribor
Slovenja vas: 02/788 01 70, Ljubljana: 01/530 34 08
E-pošta: info@meltal.si, www.meltal.si, www.metrapan.si

Izolirati znotraj, če drugače ne gre!

Splošno znana so pravila o lokaciji toplotne izolacije na obodnih površinah ogrevanega ali hlajenega prostora: izolira se iz zunanje oz. hladne strani.

Kaj pa, če to ne gre?

Navajamo nekaj osnovnih napotkov za samograditelje v primeru nujne toplotne sanacije sten, stropov in poševnih streh iz notranje strani. Dobro je poznati tako teorijo kot vedeti za izkušnje iz prakse.

V čem je problem notranje toplotne izolacije?

Z notranjo izolacijo zmanjšamo akumulacijo v masivni steni ali stropu.

Paroprepustne toplotne izolacije, kot so mineralne volne, zahtevajo izredno pazljivo izvedeno parno zaporo na notranji strani za uravnotežen prehod vlage. Vlaga, ki med netesnjnimi spoji parne zapore pride v sloj izolacije, zmanjša izolacijski učinek mineralni volni, lahko pa tudi kondenzira na hladni steni, kjer se sčasoma pojavijo plesni.

Pri delni notranji izolaciji lahko pride do toplotnega mostu, zato se je koristno posvetovati s strokovnjaki.

Toplotna izolacija iz notranje strani torej ni pravilo, vendar se ji včasih, še posebej pri več stanovanjskih objektih, ne moremo

ogniti. Ustreznost rešitve je v veliki meri odvisna od sodelujočih materialov, zaporedja slojev in debelin le-teh.

Toplotno izolacijo je potrebno namestiti kontinuirano po celotni površini, da ne povzročimo dodatnih toplotnih mostov, zato je najustreznejša samonosna izolacija, ki se jo lahko na površino prilepi (v primeru povsem neizolirane stene se lepilo nanese po vsej ploskvi). Izolacija mora biti uravnoteženo paroprepustna, da učinkuje brez dodatnih parnih zapor. XPS izolacijske plošče, ki so izdelane za fasadne sisteme kot npr. FIBRANxps ETICS, delujejo v sistemu skupaj z ometi. Za sistem je bilo izdano Evropsko tehnično soglasje, s čimer je potrjeno, da ima ETICSxps fasadni sistem tudi ustrezno požarno odpornost (B,s1,d0). Omenjeni sistem uporabljajo tako samograditelji kot izvajalci suhomontažne gradnje.

Sanacija obstoječih hladnih sten

Primer iz prakse:

Fasadna stena, grajena z votlakom deb. 20 cm, je bila toplotno izolirana z Demit fasadnim sistemom, s toplotno izolacijo v debelini 5 cm. Ker se je namembnost prostora spremenila, je bilo potrebno povečati bivalno ugodje. Merjene temperature so bile sledeče:

- zunanja temperatura: 0°C
- temperatura prostora: 19,5°C
- notranja temperatura ob steni: 16°C

UGOTOVITEV:

Občutena temperatura v prostoru, še posebej ob steni, je bila prenizka za ugodno počutje.

UKREP: sanacija iz notranje strani

Adaptacija fasade ni bila možna, zato se je stanovalec odločil za dopolnilno notranjo toplotno izolacijo. Na notranjo stran zunanje stene ter na špalete oken in vrat je z nizkoekspanzijsko poliuretansko peno nalepil FIBRANxps ETICS GF izolacijo, ki ima površinsko odprte pore za odličen oprijem. Na plošče, ki so izvedene s stopničastimi robovi v izogib linijskim toplotnim mostovom, je nanese lepilno malto, v katero je vtisnil armaturno mrežico ter izvedel drugi sloj malte po principu tankoslojnih fasad. Tako je ob trdni XPS izolaciji dobil še mehansko odporno površino. Želena gladkost stenske površine je pred opletkom pridobil z nanosom slikopleskarskega kita.

Meritve temperatur po sanaciji so bile narejene ob približno enakih pogojih kot pred sanacijo:

- zunanja temperatura: 0°C
- temperatura prostora: 19,5°C
- notranja temperatura ob steni: 19°C

UGOTOVITEV:

Znatno se je izboljšalo ugodje bivanja, kljub relativno nizki temperaturi zraka v prostoru.

Ker ni temperaturnih razlik, ni strujanja zraka in občutena temperatura v prostoru je enaka dejanski temperaturi prostora. Podobno ugodje v prostoru občutijo stanovalci nizkoenergijskih hiš.

Brezskrbnost domače topline

Vsem novim najemnikom plinohrama zagotavljamo brezplačno postavitvev plinohrama, brezplačen priklop plina do hiše ter brezplačno vzdrževanje in servisiranje.

Tudi z nakupom utekočinjenega naftnega plina pridobite Zlate točke ugodnosti!

vsake 3 mesece bomo izžrebancu* brezplačno napolnili plinohram

080 22 66 • Lokalni predstavnik g. Demšar 040 177 977

* V žrebu lahko od 1. 3. 2011 do 31. 12. 2011 sodelujejo vsi novi najemniki plinohrama. Več preberite na www.petrol.si/napolni-plinohram

PETROL

Energija za življenje

Klepij

www.ajm.si

Brezplačno svetovanje in izmere pri vas doma! Naročila na 080 14 01

OKNA - VRATA - SENCILA - ZIMSKI VRTOVI

U. do 0,61 W/m²K

PVC program

Izberite prava okna za boljši pogled na svet. Narejena, da ustrezajo vašim individualnim željam in izpolnjujejo visoke zahteve arhitektov. Cenovno dostopna, energetske varčna ter izbrana in izdelana po vaših željah.

Zimski vrtovi

Z AJM zimskimi vrtovi lahko kar doma pričarate bivanje v prestižnem zimskem letovišču, poleti pa se skrijete pred močnim soncem in soparo.

Senčila

Pokažite samo to, kar hočete in spustite v svoj dom toliko svetlobe, kot sami želite. AJM senčila bodo zaščitena in polepšala vaš dom. Vaša okna in stekla bodo zaščitena pred vremenskimi vplivi, dom pa dodatno toplotno in zvočno izoliran.

ALU program

Materiali, ki sledijo novostim, klasična izdelava in zanesljiva dobava. Velika izbira na enem mestu. Za dom ali poslovni prostor. AJM ALU program je zelo dobra izbira.

Vrata

Pustite svoje skrbi pred vhodnimi vrati. Pri nas lahko izberate med bogato paleto različnih modelov vhodnih vrat. Pa naj bo osnova PVC ali aluminij. Prav za vsaka od njih vam zagotavljamo varnost, zanesljivost in vrhunsko kakovost.

Police

Podrobnosti naredijo umetnino popolno. K pravi izbiri okna spada tudi prava izbira okenske police. Nudimo zunanje in notranje okenske police. Izberate lahko med različnimi materiali in oblikami vseh dimenzij v kombinaciji s številnimi barvnimi odtenki.

Boljši pogled na svet!

Z izbiro oken, vrat, senčil in zimskih vrtov AJM, **privarčujete** pri porabi energije tudi do **36%** letno.

www.ajm.si

080 14 01

AJM-predstavništvo Kranj | Cesta Staneta Žagarja 53, SI-4000 Kranj | t: +386 (0)4 234 28 08 | f: +386 (0)4 234 28 09 | e: ajm-kr@ajm.si

DESKE ZA TERASE

WOOD CORE

Material:
lesno plastični kompozit

Dimenzije:
150 x 25 x 4000 mm

 Roksal

ROKSAL d.o.o.

Zg. Bitnje 186

4209 ŽABNICA

tel.: +386 04 231 75 10

faks: +386 04 231 11 03

mobitel: 040 713-030

info@roksal.com

www.roksal.com

Prednosti uporabe:

- lesen videz
- širok spekter uporabe: terase, okolica bazenov, balkoni, zimski vrtovi, pomoli, fasade, ograje ...
- se ne zvijajo in cepijo, ne razpadajo, ne gnijejo in se ne razkrajajo, kar pod normalnimi pogoji uporabe krijemo z 12 letno garancijo
- lahko vzdrževanje; ni jih potrebno lakirati, oljiti ali barvati
- čistimo jih lahko le z vodo (lahko s pritiskom do 60 barov)
- enostavna montaža

JUBIN *metal*

Antikorozijska barva za kovino.
Brez temeljnega premaza neposredno na rjo.
Hitro sušenje. Ne verjamete? Prepričajte se sami.

- široka paleta barvnih odtenkov, tudi z metalik izgledom, (barvni odtenki po različnih barvnih kartah na voljo v JUMIX mešalnih centrih);
- za uporabo na zunanjih in notranjih površinah.

3 IN 1
DIRECT TO RUST &
PRIMER & COATING

Jubin Metal – najboljša zaščita za kovino

JUBIN je inovativna linija izdelkov za popolno zaščito in dekoracijo izdelkov iz lesa in kovine, prijaznih do okolja in uporabnika.

Jubin Metal je najboljša izbira za zunanje in notranje kovinske elemente, ki jih je potrebno zaščititi pred rjavenjem. Uporabljamo ga za antikorozijsko in dekorativno zaščito konstrukcij in drugih elementov iz jekla in železa, za ograje, jekleno stavbno pohištvo in dekorativne elemente.

Jubin Metal je temeljni in pokrivni premaz v enem, zato ga lahko nanašate neposredno na rjo. Postopek nanosa brez brušenja in peskanja je zato hiter in preprost. Da bi dosegli kar najboljšo barvno usklajenost z okoljem, lahko izbirate med vrsto barvnih odtenkov, tudi z metalic učinkom. Za kar najbolj popoln kovinski sijaj premaz nanesite v dveh do treh nanosih, saj se barva hitro suši.

Izdelek je zdravju in okolju prijazen, nudi zaščito pred UV žarki in ne vsebuje organskih topil, odlikuje pa ga tudi majhna vsebnost visokohlapnih organskih spojin. Barve in lazure JUBIN imajo tudi certifikat, ki dokazuje, da so primerne za dekorativno zaščito otroških igrac in igral.

 **prodajalna
in razstavni salon**

Tehnično svetovanje - JUB Design Studio:
pon-pet: 8.00 -18.00, sob: 8.00-13.00 (brezplačni telefon: **080 15 56**)
www.jub.eu

www.jub.eu

 JUB
Barve spremenijo dom

JUB kemična industrija, d.o.o.
Dol pri Ljubljani 28, 1262 Dol pri Ljubljani
T: 080 15 56, F: 01 588 4250
E: info@jub.si
Član skupine JUB

Vakuumski kolektorji za cenejše ogrevanje

Sončni kolektorji za ogrevanje sanitarne vode tudi na Gorenjskem niso več redkost. Tudi zato, ker vakuumski kolektorji nudijo odličen izkoristek, njihove cene pa padajo.

Janez Tepina, direktor podjetja Gomon Solar, nam je pojasnil delovanje vakuumskega sončnega kolektorja za ogrevanja sanitarne vode in prostorov.

Investicij v sončne sisteme za ogrevanje sanitarne vode ali družinskih hiš je vedno več. V zadnjih dveh desetletjih so tehnologije za izkoriščanje naravne sončne energije zelo napredovale, celo toliko, da lahko s pomočjo sonca družine popolnoma zadovoljijo potrebe po ogrevanju sanitarne vode (čeprav temu vsi na Gorenjskem še vedno ne verjamejo). "Gre za ekološko nesporno in brezplačno energijo, hkrati pa lastniki koristijo neodvisno in udobno energijo sonca, ki je nikoli ne zmanjka," pravi Janez Tepina, direktor podjetja Gomon Solar, ki zadnja leta v Sloveniji zastopa istoimensko mednarodno podjetje.

Čeprav so številni tudi na Gorenjskem še skeptični do 'nove' oblike ogrevanja (in varčevanja), pa je po sončnih kolek-

torjih, predvsem sodobnih vakuumskih vse več povpraševanja. "Vakuumski sončni sistemi četrte generacije za ogrevanje sanitarne vode in prostorov vidimo na številnih hišah na Gorenjskem. Razlog je preprost, Gorenjci veljamo za preudarne, tu pa šteje enostavna ekonomska logika, saj se investicija povrne v treh do sedmih letih. Na drugem mestu je tudi ekološka ozaveščenost," pojasnjuje Tepina in dodaja, da tovrstne sisteme podpira tudi Eko sklad.

Največ pomislov pri kolektorskem ogrevanju s pomočjo sonca pri ogrevanju pozimi, ko je sonca manj, temperature pa nižje. "Ploščati, zastareli kolektorji ob nižjih temperaturah res odpovedo, vakuumski pa delujejo tudi pri temperaturah krepko pod nič stopinj Celzija," trdi Tepina. Praktični primeri kažejo, da je vakuumski kolektor pri minus 25 stopinjah Celzija segrel vodo na 80 stopinj Celzija. Drugi pomislek je cena. "Vakuumski kolektorji niso več tako dragi, kot so bili v preteklosti. Opremljamo številne starejše hiše, kjer ni potrebno napeljati novega centralnega ogrevanja, in so kolektorji ponavadi dovolj. Pri novejših hišah, kjer je objekt kvalitetno izoliran in je urejeno nizkotemperaturno (talno) ogrevanje, pa se vložek v izkoriščanje sonca še kako obrestuje," pove Trdina. Sončne kolektorje lahko sicer priključijo na katerokoli centralno ogrevanje.

Kako deluje sončni sistem za ogrevanje? V kolektorju (oziroma vakuumski cevi) se absorbira sončna energija, kjer

je solarna tekočina. Ogreta tekočina se s pomočjo črpalke transportira v zalogovnike za toplo vodo, ki se nato preko izmenjevalca toplote prenese na sanitarno toplo vodo, ki je na razpolago takoj. Hladna voda se prečrpa nazaj v kolektorje. Sistem je podoben centralnim sistemom za ogrevanje, deluje le v obratni smeri. Tudi ob zelo sončnih dnevih težko pride do pregrevanja, kljub temu pa je na voljo ekspanzijska posoda, v katero se tekočina upari in ni nevarnosti za eksplozijo (tekočina v sistemu ni voda, ampak solarna tekočina, ki prenese vročino do 200 stopinj Celzija). Za ogrevanje tople vode bi potrebovali zgolj en panel (sončni kolektor) velikosti dvakrat dva metra, za (dopolnilno) ogrevanje prostorov pa štiri. "Z dopolnilnim centralnim ogrevanjem lahko privarčujemo približno polovico stroškov za ogrevanje," je izračunal direktor Tepina, primerni pa so za vse objekte, le število panelov se z volumnom objekta širi. Cena panelov in montaže je vse bolj dostopna investitorjem. Za ogrevanje sanitarne vode bo dovolj približno 2.000 evrov, za ogrevanje hiše pa znaša investicija od šest tisoč evrov naprej (odvisno od velikosti objekta). Najbolj ekonomično je, da investitor izbere dovolj kolektorjev za izvedbo ogrevanja vode in prostorov, saj so stroški za montažo, povezovalne cevi, solarna črpalka in podobno, enaki. Vzdrževanja sončnih sistemov za ogrevanje praktično ni, vakuumski 'preživijo' tudi točo. Proizvajalci zagotavljajo vsaj dvajsetletno življenjsko dobo.

Narava dobi energijo od sonca, kaj pa vi?

Najnovejša tehnologija, prihranek do 80%, deluje tudi pozimi (do -25C), dolga življenjska doba, brezplačno svetovanje, brezplačni ogled, brezplačna dostava, možnost montaže... in še monogo več razlogov, zakaj pridobivati energijo iz narave.

SOLARNI SET GS-KOMBO 800

ZA PODPORO OGREVANJU TER
SANITARNO VODO 800 L
(Do 150 m² + do 4 osebe)

- > SONČNI KOLEKTOR Ø70,
20 CEVNI, 3 KOM
- > SOLARNI KOMBINIRAN
ZALOGOVNIK/BOJLER
600/200 l
- > SOLARNA POSTAJA
- > SOLARNI KRMILNIK
- > SOLARNA TEKOČINA
- > RAZTEZNA POSODA

AKCIJSKA CENA: € 5.371

SET GS-KOMBO 1000 EXTREM

ZA PODPORO OGREVANJU 1000 L
(Do 200 m² + do 6 osebe)

- > 3 X SONČNI KOLEKTOR
Ø100, 16 CEVNI
- > KOMBINIRAN
ZALOGOVNIK / BOLJER
1000 l
- > SOLARNA POSTAJA
- > SOLARNI KRMILNIK
- > SOLARNA TEKOČINA
- > RAZTEZNA POSODA

AKCIJSKA CENA: € 7.273

SOLARNI SET GS-S300

ZA SANITARNO VODO 300 L
(Do 4 osebe)

- > SONČNI KOLEKTOR Ø58,
30 CEVNI
- > SOLARNI BOJLER 300 l
- > SOLARNA POSTAJA
- > SOLARNI KRMILNIK
- > SOLARNA TEKOČINA
- > RAZTEZNA POSODA

AKCIJSKA CENA: € 2.234

SOLARNI SET GS-S500

ZA SANITARNO VODO 500 L
(Do 4 osebe)

- > 2X SONČNI KOLEKTOR
Ø58, 30 CEVNI
- > SOLARNI BOJLER 500 l
- > SOLARNA POSTAJA
- > SOLARNI KRMILNIK
- > SOLARNA TEKOČINA
- > RAZTEZNA POSODA

AKCIJSKA CENA: € 3.372

GOMON SOLAR
GOMON GROUP

051 330 444

prodaja@gomonsolar.com
www.gomonsolar.com

IZKORISTITE ŠE DODATNIH DO – 25% SUBVENCIJ S STRANI EKOSKLADA

Družina Klančar srečna v YTONG hiši Neža

Družini Klančar iz Žirovnice pri Jesenicah v življenju ni bilo poslano z rožicami. Vendar se jim to ne pozna na obrazih. Zakonca Nedeljka in Robert sta namreč nasmejana in dobrodušna sogovornika. Njun 20-letni sin Aleksander je zaradi prezgodnjega rojstva utrpel poškodbe možganov, vendar se njegovi starši nikakor niso sprijaznili, da bi sina že kot dojenčka oddali v zavod, češ da se ne bo nikoli premikal in nikoli spregovoril.

Zakonca Robert in Nedeljka Klančar iz Žirovnice pri Jesenicah sta odločna človeka, ki sledita svojim sanjam in vrednotam. Kot sta se ob prezgodnjem rojstvu sina odločila, da ga po najboljših močeh vključita v družbo in normalno življenje, sta se dvajset let pozneje odločila tudi za neklasični način gradnje, ki so jima jo mnogi odsvetovali. Izbrala sta Ytong in ni jima žal, pravita.

Ytong varčno tipsko hišo Neža bo družina Klančar obložila s toplotnoizolacijskimi ploščami Ytong Multipor in tako njeno izolativnost še izboljšala in jo umestila v razred nizkoenergijskih hiš.

»Spregovoril je,« pravi Nedeljka, »in je tudi sicer zelo bister fant. Obiskuje srednjo ekonomsko šolo na Jesenicah. Čeprav je gibalno prizadet, ob opori tudi zakoraka, zato se z njim udeležujemo vsega, kar mu utegne pomagati.«

S sinom na vozičku je družina do avgusta lani živela v osmem nadstropju stolpnice na Jesenicah. Želeli so iti na svoje in zgraditi hišo, ki bo nekoč ostala sinu in mu omogočala več prostora za gibanje, telovadbo, bila varna pred požarom in potresom, pa obenem še varčna. In so jo našli. Ytongovo tipsko hišo Neža.

»Mnogi so nama odsvetovali gradnjo z ytongom,« pripovedujeta Nedeljka in Robert, »vendar sva bila midva odločna in prepričana, da sva izbrala najboljši material in danes nama ni žal.«

Hiša je zgrajena iz blokov debeline 40 centimetrov, tako kot predvideva projekt. Že brez dodatne toplotne izolacije zadošča kriterijem varčne hiše. Klančarjevi se ogrevajo s toplotno črpalko (zrak-voda) in so za obdobje šest mesecev za elektriko porabili 750 evrov. To se jim zdi izjemno ugodno, glede na to, da so tudi sicer elektriko veliko uporabljali, tako v gospodinjstvu kot za dela, saj hiša še ni povsem gotova.

Klančarjevi so pač odločni ljudje in se ne ozirajo na mnenja drugih. To jih je izučilo življenje. Če bi poslušali druge, bi

njun sin danes ne delil z njima veselja ob vselitvi. Tako pa ga, pravita, pripeljeta iz šole z vozičkom, pred vhodom v hišo pa ob njuni podpori vstane in sam zakoraka v stanovanje. Vsakega napredka se vsi razveselijo. Tudi v hiši so izjemno srečni.

»Spomnim se,« pripoveduje Robert, »kako smo iz dnevne sobe, od koder je čudovit razgled na Triglav, zrli na zasneženo pokrajino, sin pa je rekel, da prvič vidi zasnežene strehe. V strnjemem blokovskem naselju je bil za marsikaj prikrajšan.«

Tudi Nedeljka je navdušena. »V tej hiši nam je vse všeč,« pove. »Odgovarja nam razporeditev prostorov. V pritličju ima sin poleg kuhinje, jedilnice in dnevne sobe svojo sobo, prostor za telovadbo in kopalnico. Tudi stopnice niso več ovira, zdaj ko se lahko nanje namesti vzpenjevalec.«

Vsi so navdušeni tudi nad temperaturnim ozračjem v prostorih. »Čeprav imamo veliko oken, ni bilo pozimi nobenih hladnih mest,« pravi Robert. »Temperature niso nikoli padle pod 23 stopinj Celzija. Zdaj k nam prihajajo ljudje in nas sprašujejo, kako se počutimo v hiši, kako smo zadovoljni z materialom ... Zelo smo zadovoljni, jim povem. Ko smo gradili, še ni bilo na voljo blokov debeline 50 centimetrov, ki bi jih danes izbral in ne bi dodajal toplotne izolacije. Nameravamo pa danes varčno hišo obleči še s toplotnimi ploščami Ytong Multipor v debelini 10 centimetrov in jo po projektu izboljšati v nizkoenergijsko.«

V hiši z razgledom na Triglav si je družina Klančar uredila domačo vzdušje s kaminom. »Vendar ga nismo veliko uporabljali, saj smo imeli skozi vso zimo v hiši toplo. Prižgali smo ga samo za praznike,« pripovedujeta Nedeljka in Robert, »da smo se naužili pogleda na plapolajoči ogenj.«

Ytong gradnja je Klančarjeve navdušila tudi zaradi hitre izvedbe. »Sami ob službi in skrbi za sina nismo imeli časa graditi,« pravi Robert. »Sem bil pa še sam začuden, ko so izvajalci tako hitro zastavili, da sem se jim lahko samo umikal. Z izkopom smo začeli 12. junija 2009, 23. avgusta 2010 smo v hiši prvič prespali, potem smo pa kar ostali tu tako nam je bilo všeč,« se zasmejeta Klančarjeva.

V Kamniku gradijo oskrbovana stanovanja

Ob zaključku del na objektih Oskrbovana stanovanja Kamnik Vas vljudno vabimo, da se nam znova pridružite na **Dnevu odprtih vrat**, dne **6. maja in 7. maja 2011 med 10. in 16. uro**.

Na ogled bodo vzorčno opremljena stanovanja. S predstavniki znanih slovenskih proizvajalcev pohištva, ležišč in dekorativne notranje opreme boste imeli priložnost, da se sami dogovorite glede

opreme stanovanj kar na sami lokaciji. Lahko boste skupaj z njimi uskladili vaše želje kar na sami lokaciji, pomagali vam bodo z gradivom in vzorci, s pestrim in modnim programom izbire blaga ter poskrbeli za vaše prijetno počutje. S storitvenim programom svetovanja, izmer, šivanja in montaže vas bodo spremljali od začetne ideje do končne postavitve v prostor.

OSKRBOVANA STANOVANJA V KAMNIKU | Želimo vam zagotoviti varno in mirno starost.

tip stanovanja	površine stanovanja	kupnina v EUR z DDV
Enosobno	od 46,98 m2 naprej	od 99.341 naprej
Dvosobno	od 61,68 m2 naprej	od 124.016 naprej

DOLENJGRAD

Gradbeno podjetje, d. o. o.
Pod Hruševco 30, 1360 Vrhnika

Telefon: (01) 750 72 00

Fax: (01) 750 72 10

E-pošta: tajništvo@dolenjgrad.si

Internet: www.dolenjgrad.si

- Stanovanja so skrbno načrtovana in prilagojena starejši populaciji.
- Dodatno udobje prispeva tudi 24-urna nujna pomoč, prek klicnega centra pa tudi socialna in zdravstvena oskrba.
- Vsako stanovanje ima balkon ali atrij in parkirno mesto v podzemni garaži.
- Pri načrtovanju nismo mislili le na vaše udobje, temveč tudi na kakovostno ter okolju prijazno gradnjo. Več kot 30 odstotkov energije se pridobi iz obnovljivih virov.
- Lokacija je umaknjena iz mestnega vrveža, a je hkrati le 5 minut hoje do centra mesta Kamnika.
- Parkirno mesto 10.000 EUR z DDV
- Lokacija v neposredni bližini Doma starejših občanov Kamnik.

www.gradbinec-gip.si

**Mala
Jerebika**

soseska, kjer se mesto začne

Velik dan
v Mali Jerebiki

Odprta vrata za nove sosede

**V soboto, 14. maja 2011, od 10.00 do 17.00 ure v stanovanjski soseski
ob ulici Angelce Hlebce v Kranju**

- dan odprtih vrat v nova stanovanja
- dan za informacije iz prve roke
- dan za sprostitev, spoznavanje jerebike in utripa nove soseske

Investitor in prodaja: Gradbinec GIP, gradbeništvo, d.o.o., Nazorjeva 1, Kranj
Tel.: 04 / 25 29 000, Fax: 04 / 25 29 003, E-pošta: prodajanepremicnin@gradbinec-gip.si
Leto izgradnje: 2010
Cene: od 84.668,3 EUR (41,3 m²) do 298.531,14 EUR (195,0 m²), cena parkirnega mesta v kletni garaži je 8.761,38 EUR.

GRADBINEC

član Skupine Primorje

NARAVA V DOMU - DOM V NARAVI

Nova generacija mineralnih izolacij

Podjetje Knauf Insulation je pred dobrim letom trgu predstavilo najnovejši tehnološki dosežek s področja izolacij - novo stekleno mineralno volno Knauf Insulation. Novi proizvod ne po videzu ne po otipu ne spominja več na dosedanje mineralne izolacijske materiale, kljub temu da so **ohranjene vse njegove toplotno-izolacijske, akustične, protipožarne ter mehanske lastnosti.**

V ČEM JE RAZLIKA

Bistvene razlike med tradicionalno in novo stekleno volno so:

- Tradicionalno **rumeno barvo je narava zdaj obarvala rjavo!**
- Nova steklena volna je **prijetnejša za rokovanje.**
- Nova volna je **mehka, ne draži kože, se ne praši in je nevtralnega vonja.**
- Material je **naraven.** S pomočjo posebne inovativne tehnologije, patentirane pod imenom ECOSE® Technology, smo pridobili tehnološko naprednejše in za **okolje bolj sprejemljive proizvode.** Ti ne vsebujejo več fenol-formaldehidnih veziv.
- Ima **izboljšane in certificirane lastnosti.** Ohranili oz. **izboljšali** smo vse dosedanje lastnosti steklene volne.

- **Izboljšuje kakovost zraka v prostorih.** Boljši delovni pogoji med vgradnjo in izboljšana mikroklima v prostorih.

- Nove produkte boste našli v **prozorni foliji.**

Izdelki iz steklene volne Knauf Insulation se uporabljajo največ za toplotno, zvočno in protipožarno izolacijo poševnih streh, predelnih sten ali prezračevanih fasad. Na voljo so številni izdelki, izmed katerih si lahko uporabniki izberejo najustreznejši material primerne debeline. Za poševne strehe priporočamo predvsem izdelka v rolah Unifit (Unifit 035 in Unifit 039), medtem ko za predelne stene lahko izbirate med ploščami TP (TP 115) ali rolami TI (TI 140 W).

Novi produkt je prejel tudi ZLATI CERTIFIKAT "INDOOR AIR COMFORT", ki potrjuje, da izdelek izboljšuje kakovost zraka v prostoru. Prav tako veliko o njegovi okoljski naravnosti pove mednarodni znak Blue Angel, s katerim se izdelek prav tako lahko ponaša.

Za svetovanje v zvezi s konkretnimi primeri lahko kontaktirate našo tehnično informativno službo na telefon: 04/5114 105 ali nam pišete na svetovanje@knaufinsulation.com.

IZOLIRAJ – PROFITIRAJ!

Vnesite naravo v svoj dom z vrhunsko izolacijo KNAUF INSULATION UNIFIT 035,

- ki izboljšuje kakovost zraka v prostoru,
- ki je prijetna za rokovanje,
- ki namesto fenol formaldehidnih veziv vsebuje veziva na naravni osnovi.

KNAUF INSULATION
varujemo z energijo, zdaj!

with **ECOSE**
TECHNOLOGY

PRIPOROČAMO ZA IZOLACIJO		
podstresij	predelnih sten	skeletnih konstrukcij

www.knaufinsulation.si

...od temeljev do strehe in obnovo vašega doma...

www.domtrade.si

PRODAJNA MESTA:

PC Žabnlca:
trgovina: 04 23 19 200,
keramika: 04 23 19 208,
fax: 04 23 19 206,
e-mail: Info@domtrade.si

PC Lesce:
trgovina: 04 53 02 230,
keramika: 04 53 02 238,
fax: 04 53 02 231,
e-mail: Info.lesce@domtrade.si

PC Kranj:
trgovina: 04 20 10 002,
fax: 04 20 10 007,
e-mail: Info.kranj@domtrade.si

OKOVJE ZA STEKLO

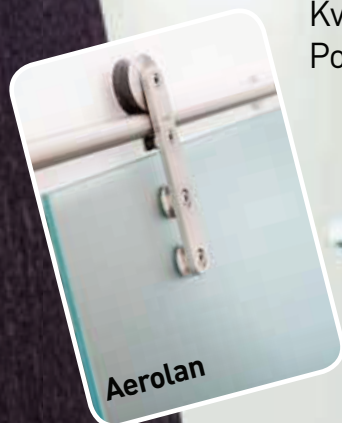
GEZE

KLJUKE IN POLOLIVE

HOPPE®

Der gute Griff.

Kvalitetno okovje po konkurenčnih cenah.
Ponujamo tudi celovite systemske rešitve in montažo!

Levolan

[VISOKA KVALITETA]
[KONKURENČNE CENE]
[KRATKI DOBAVNI ROKI]

NORICA
www.norica.si

Norica d.o.o., Gorenjska cesta 41, 4240 Radovljica, Slovenija
tel. 04/53 15 521, faks 04/53 14 873, e-pošta: norica@norica.si

◆ ■ MARMOR HOTAVLJE GROUP
MARMOR HOTAVLJE, d. d.

04 507 00 31 | 40 | 43
trgovina@m-h.si
www.marmor-hotavlje.si

NAŠO PONUDBO
SI LAHKO OGLEDATE
TUDI V LJUBLJANI.
SALON LUSTER,
TRŽAŠKA 124.

V APRILU IN MAJU NIŽJE CENE

V podjetju Marmor Hotavlje, d. d., razpisujemo prosto delovno mesto, in sicer:

CNC PROGRAMER/OPERATER (m/ž)

Delo obsega:

■ programiranje in upravljanje CNC strojev za obdelavo naravnega kamna

Pričakujemo:

■ izobrazba: srednja, višja ali visoka šola tehnične smeri

Nudimo:

- pridobitev znanj s področja upravljanja s programskimi orodji Alphacam in Unigraphics
- pridobitev izpita za upravljavca dvigala
- pridobitev izpita za viličarista

Rok za prijavo: do zasedbe delovnega mesta.

Delovno razmerje bomo sklenili za določen čas s polnim delovnim časom ter poskusno dobo in z možnostjo podaljšanja za nedoločen čas. Poskusno delo traja tri mesece.

Ponujamo vam dinamično in zanimivo delo, možnost dodatnega usposabljanja in strokovnega napredovanja.

Resne in zanesljive kandidate vabimo, da svojo ponudbo z življenjepisom pošljejo na naslov: nika.velikonja@m-h.si ali na Marmor Hotavlje, d. d., Hotavlje 40, 4224 Gorenja vas (za prosto delovno mesto).

Darila za nove naročnike

vzglavnik Dremavček

ali
knjiga
Pozdravljene
gore II

ali palični mešalnik
BOSCH

ali

darilni bon
za Očesno optiko
Naklo v vrednosti 20
EUR

ali

Gorenjski Glas

NAROČILNICA (ustrezno označi)

- Gorenjski glas izhajajo vsak torek in petek. Želim ga prejemati 14 dni na ogled brez vseh obveznosti.
- Na Gorenjski glas se želim naročiti najmanj za eno leto (cena izvoda je 1,50 EUR). Brezplačno ga bom prejemal 3 mesece, prejel bom od 10- do 25-odstotni popust, enkrat mesečno brezplačno objavo malega oglasa, veliko zanimivega branja in darilo:
 - vzglavnik Dremavček Slovenske postelje ali
 - darilni bon za Očesno optiko Naklo ali
 - palični mešalnik ali
 - knjigo Pozdravljene gore II.

Ime in priimek:

Naslov:

Poštna številka in kraj:

Tel.:

Podpis:

Naročilnico pošljite na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj ali pokličite na 04/201 42 41.

Sončen in cvetoč april

Vse za spomladansko delo na vrtu in polju

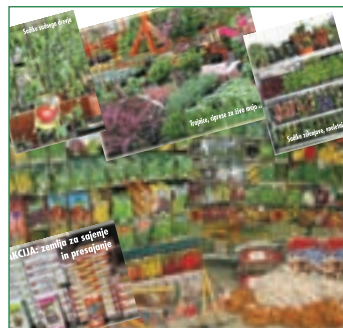
PREVERJENA KAKOVOST ZA VRT

- sadike, semena in gnojila za zelenjavni in cvetlični vrt
- čebulček, semenski česen, šalotka ...
- semenski krompir: kifeljčar
- sadike sadnega drevja, grmovnic in trajnic
- substrati, zemlja za sajenje in presajanje
- korita, lonci, lončnice, sobne rastline, specialna gnojila

FITOFARMACIJA, SREDSTVA ZA VARSTVO RASTLIN S SVETOVANJEM DARILNI PROGRAM, rezano cvetje, aranžiranje ... CVETLIČARNA NAKLO

- vrtno orodje in pripomočki, kosilnice, vrtni kultivatorji ...
- hrana in oprema za male živali
- krmna žita in krmila

ZA POLJE

- semenska koruza, semena jarih žit
- semenski krompir
- gnojila, krmila, žita
- hlevska oprema in vrhunska kmetijska mehanizacija
- akumulatorji, motorne žage, cepilci ...

KVC SLOGIN VRT KRANJ
Šuceva 27, t: (04) 2014 960

KVC SLOGA NAKLO
C. na Okroglo 1/a, t: (04) 5951 940
Delovni čas:
7 - 20 ure, sobota 7 - 15 ure

KTC SLOGA ŠENČUR
Kranjska cesta 29, t: (04) 2519 772
Delovni čas:
7 - 19 ure, sobota 8 - 13 ure

SLOGA

www.sloga.si

April je ponavadi muhast vremenski mesec, kar pa letos ne drži. Vrtovi pogrešajo padavine, ki so pogoj za hitro rast mladih rastlin. Potrebno je zalivanje cvetočih rastlin, čebulnic in tudi mlade trate, dodatno izsušitev povzroča tudi veter.

Narava je v tem času odeta v najlepše zelene odtenke. Mlode listje počasi oblikuje krošnje dreves. Sadno drevje se je odelo v čudovite cvetove. Tudi vrtovi so polni pomladnega cvetja. Ker so že odgnali prvi pleveli, jih je najbolj enostavno odstraniti sproti, da se ne razrastejo in ne naredijo semena. Če ga odstranite sedaj, zgodaj spomladi, ga bo čez leto veliko manj. Predvsem pa se naučite pogledov na pomladno cvetje, ta čas je za marsikoga najlepši del leta.

Igor Paulič

Spomladansko branje za najmlajše: Lili je pikapolonica, ki je vedno urejena. Vsako jutro si umije krilca z jutranjo roso ter jih namaže z dišečim cvetnim oljem. Nekega dne, ko je hotela oditi na obisk k prijateljici, pikapolonici Alji, je našla počeno ogledalce. Ko se je pogledala vanj, je bila zelo presenečena, še več, kar zmrazilo jo je! Le kaj je Lili zagledala v ogledalu?

Redna cena knjige je 14,90 EUR. Če knjigo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, pa je cena le **12 EUR** + poština. Ob nakupu prejmete še darilo, pobarvanko z nalogami Potujemo s Krtkom (redna cena je 6 EUR).

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po telefonu 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

**KGZ GOZD BLED
GOZD JE ŽIVLJENJE**

KGZ GOZD BLED, z. o. o.
Za žago 1 A, 4260 BLED
Tel.: 04/575-05-19
www.gozd-bled.si

Vabljeni v Kmetijsko gozdarski center na Rečici, kjer med drugim ponujamo semensko blago, sadike zelenjave, trajnice in grmovnice, cvetlična korita in lonce, zemljo, gnojila in škropiva ter orodje za delo v vrtu.

V naši ponudbi najdete tudi:

- urejanje in vzdrževanje vrtov
- košnjo trat
- obrezovanje živih meja

**NA VOLJO
IMAMO PESTRO
IZBIRO
BALKONKEGA
CVETJA.
NUDIMO VAM
TUDI
ZASADITVE
BALKONSKIH
KORIT IN PREVOZ
LE-TEH NA DOM.**

semenski krompir

Obiščite nas na Rečici, Za žago 1a na Bledu ali nas pokličite na 04/575 05 19. Odprti smo vsak delavnik od 7. do 19. ure, ob sobotah od 7. do 13. ure.

KMETIJSKA ZADRUGA CERKLJE, Z.O.O.
Slovenska cesta 2,
4207 Cerklje na Gorenjskem
Tel.: 04/252 90 10
info@kzcerklje.si

CERKLJE, Slovenska cesta 2, tel.: 04/252 90 20
VOKLO, Voklo 98, tel.: 04/251 91 41
MORAVČE, Vegova ulica 7, tel.: 01/834 56 84
ŠENČUR, Kranjska cesta 2, tel.: 04/251 91 40
KOMENDA, Zadruga cesta 2, tel.: 01/834 56 80

Delo na polju in vrtu je v polnem teku, zato vam po ugodnih cenah nudimo bogat izbor semenskih vrečk vrtnin, zemljo, korita in sadike za nasajanje ter še mnogo drugega.

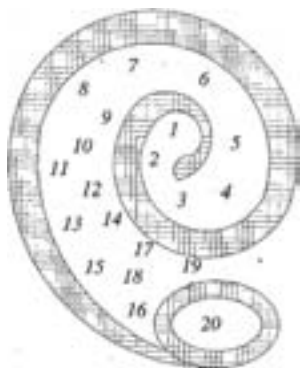
VABLJENI K VELIKONOČNIM NAKUPOM!

NOVO PRI NAS - vodovodni material tudi v trgovini Cerklje

IZ NAŠEGA PROGRAMA:

PROGRAM ZA KMETIJSTVO • Odkup in prodaja mleka • Odkup in prodaja živine • Odkup in prodaja poljščin • Krmila • Gnojila • Kmetijska semena • Program za varstvo rastlin • Več vrst profesionalnih čistil za mlekovode in sredstev za odpravljanje težav pri živalih iz proste prodaje.

PROGRAM ZA DOM IN VRT • Sadike • Lončnice • Gnojila • Program za varstvo rastlin • Orodje za dom in vrt • Hrana in oprema za male živali • Gradbeni program • Program za ekološko vrtnarjenje • Program zdrave domače hrane s slovenskih kmetij (domači rezanci, keksi, vino, jabolka ...)

Načrt za zeliščni vrt

Večina zelišč potrebuje le malo prostora, zato je mogoče na razmeroma majhni površini doseči veliko pestrost. Mnoga zelišča so uporabna za več namenov, tako da lahko že z nekaj več stransko uporabnimi zelišči zadovoljimo vrsto različnih interesov. Komarček, rožmarin, žajbelj in timijan so cenjeni tako v kuhinji kot tudi v zdravilstvu in kozmetiki. Vsa zelišča imajo tudi čudovite cvetove, ki bodo na naš vrt privabili metulje in ptice.

Za majhen večnamenski zeliščni vrt lahko uporabimo načrt v obliki spirale. S spiralasto speljano potjo skozi zeliščni vrt bomo dosegli najboljši izkoristek majhnega prostora. V njem bodo našla prostor nizko rasla začimbna zelišča pa tudi visoke rastline, kakršne so slez, škrlatna monarda, kamilica, komarček in podobne.

V načrtu za zeliščni vrt bomo našli prostor za naslednje rastline, ki so nepogrešljive v vsaki kuhinji.

1. žajbelj
2. rožmarin
3. timijan
4. zlati majaron
5. peteršilj
6. kamilica
7. angelika
8. navadni slez
9. navadni komarček
10. pljučnik
11. drobnjak
12. ognjič
13. melisa
14. sivka
15. meta
16. škrlatna monarda
17. dišeča perla
18. zdravilna strašnica
19. navadni vratič
20. škrlatna konjska griva

Ljuba Erjavec, univ. dipl. inž., BC Naklo

Očarala nas je ... Petunia x hybrida "Phantom"

Petunij poznamo več vrst, pokončne in viseče, z manjšimi in večjimi cvetovi. Pokončne petunije poznamo pod imenom "slovenke", viseče velikocvetne pod imenom "surfinije", drobno cvetne pa pod imenom "milijon zvončki". Delimo jih tudi na grandiflora - velikocvetna petunija (do 10 cm premer cveta), floribunda s polnimi cvetovi (do 8 cm premer cveta) in multiflora (z drobnimi cvetovi, 5 cm). Spadajo v družino razhudnikovk (*Solanaceae*). Pokončne petunije zrastejo od 20 do 30 cm v višino in cvetijo od maja do septembra. Sadimo jih v posode, korita, ker dež cvetov ne poškoduje, jih lahko sadimo tudi na gredice. Barva cvetov je zelo pestra. Lahko bi skoraj rekli, da jo najdemo v vseh barvah. Med njimi so nekatere tudi z dehtečimi cvetovi. Cvetovi so lijakasti ali pladnjasti, veliki ali majhni, nevrstni (enojni) ali vrstni (polni). Petunije dobro uspevajo na sončni legi, v senci cvetijo nekoliko manj. Zelo pozorni moramo biti pri nakupu substrata, saj mora vsebovati nižji pH - kislja zemlja in veliko hranil. Med vegetacijo pa vsaj enkrat na teden gnojimo z gnojili za cvetoče rastline. Skoraj nujno je potrebno dodati železove kelate za preprečevanje listne bledice. Med rastno dobo jih lahko gnojimo tudi z gnojilom za zelene rastline, da se jim osvežijo listi. Med rastjo sproti od-

stranjujemo odcvetele cvetove, da lahko nastavijo nove cvetne nastavke. Pozorni moramo biti na stalno preskrbo z vodo, da se zemlja ne izsuši, pa tudi, da ne zastaja. V tem primeru lahko začnejo gniti korenine in rastlina propade, lahko pa se pojavijo tudi listne uši (na spodnji strani listov), resarji ali tripsi. Takrat moramo ukrepati z insekticidi. Če bomo rastline dobro oskrbovali, nam bodo cvetele do pozne jeseni.

V mesecu januarju smo se z Biotehničkim centrom odpravili v Nemčijo na sejem vrtarstva in floristike v Essnu. Tam me je presenetila nova sorta petunije z očarljivim črnim in rumenim cvetom *Petunia x hybrida* "Phantom". - ta petunija ima črne žametne cvetove s presenetljivim rumenim vzorcem in je odlična za sodoben, moderen vrt. Name njen je predvsem tistim, ki želijo imeti na vrtu ali ob hiši nek nov design, saj je prava paša za oči tako v koritih kot v gredicah. Lahko jo kombiniramo tudi z drugimi rastlinami. V Nemčiji je na predstavitvi FleuroStar postala Fleur zvezda 2010/2011, očarala in omamila je celo konkurenco. Strokovnjaki so jo ocenili z odlično oceno. Kaj pa vas, je tudi očarala? Upam, da jo kmalu najdemo tudi na našem trgu.

Sonja Jerič Štefe, dipl. inž., BC Naklo

Foto: Sonja Jerič Štefe

Čudaku (*Orgyia antiqua*) se lahko samo čudimo

Gosenico čudaka lahko samo občudujemo, pa čeprav obžira bršljanke in za seboj pušča črne iztrebke. Zlahka jo prepoznamo po pisanih šopih ščetin, ki jo krasijo. Čudak je metulj, ki spada v skupino gobarjev. Kot odrasla žival ima samec normalno razvita krila, samica pa je brez kril oz. ima samo nastavke kril. Na leto običajno razvije dve generaciji. Ker pa je hitrost razvoja ene generacije odvisna od podnebnih razmer, se v hladnejših letih lahko razvije samo ena generacija, v toplejših pa tudi tri. Ličinka čudaka ni strogo specializirana na eno vrsto prehrane, saj napada tako listavce, grmičevje, okrasne rastline, sadno drevje, deteljo in sojo in v manjši meri tudi iglavce. Prehranjuje se z listi, ki jih skeletira ali pa jih izjeda in za seboj pušča bolj ali manj okrogle luknje. Na poškodovanih listih opazimo črne goseničje iztrebke. Med najpogostejšimi gostitelji tega škodljivca so glog, šipek, javor, bukev, bor, jerebika, mokovec, breza, jesen, brest, gaber, hrast, jelka, smreka, macesen in sliva. Prva generacija metuljev se pojavlja junija in julija, druga septembra in oktobra; gosenice

Gosenica čudaka na poškodovanem listu bršljanke

prve generacije opazimo maja, druge generacije konec julija in avgusta.

Dlakavo gosenico (dorasla meri v dolžino do 30 mm) prepoznamo po pisanih ščetinah. Na hrbtni strani od četrtega do sedmega članka ima štiri šope rumenih ščetk. Poleg teh ima še tri pare dolgih črnih ščetk, dva para na petem članku in en par na enajstem članku. Prehranjuje se z listi in brsti. Samice so sive barve, samci z rjavimi krili imajo na zadnjem delu prvega para kril svetlejšo liso. Z razprtimi krili meri samec od 25 do 30 mm. Samci se zbirajo v poznih popoldanskih urah v bližini dreves in grmičevja. Njihov nalet lahko uspešno spremljamo s pomočjo feromonskih vab.

Takoj, ko se samice razvijejo iz bube, pričnejo izločati spolne hormone, ki privabijo samce, da jih oplodijo. Po parjenju samica odloži neposredno v bližino starega kokona v skupini od 100 do 300 jajčec in nato pogine. Posamezno jajčece je veliko okoli 1 mm, je belo sive barve, v sredini ima temno obarvan krogel. Škodljivec prezimi v obliki jajčeca. Gosenice prve generacije se običajno zabubijo na spodnji strani listov. Gosenice in bube ženskega spola so nekoliko večje od gosenic in bub moškega spola.

Škodljivca zatiramo z odstranjevanjem zalag jajčec in s pravočasnim pobiranjem gosenic. Ker goseničje dlačice dražijo kožo, je pri tem opravilu najbolje uporabiti rokavice. Pojav odraslih osebkov lahko spremljamo s feromonskimi vabami, pri prekoračitvi praga gospodarske škode škropimo z insekticidi.

Marija Urankar, univ. dipl. inž., BC Naklo

Sladka velikonočna harmonija

Za velikonočne praznike si vsi radi polepšamo dom. Poleg klasičnih dekoracij, ki jih naredimo iz zvite vrbe ali zvite leske, na katero obesimo pirhe, lahko zelo enostavno oblikujemo modno cvetlično dekoracijo v stilu sladke harmonije. Tako si lahko pripravimo okrasno skledo v pastelnih svetlih barvah. Nato si priskrbimo jajčne lupine, ki so najlepše v beli barvi. Oblikujemo nežno enostavno lahko osnovo, ki ima romantičen pridih. Bele jajčne lupine delujejo nežno in nas spominjajo na krehk porcelan.

Nato pa izberemo rožnate mnogocvetne vrtnice, nežne nerine, drobno belo cvetje, ki učinkuje kot nežne čipke. Te pastelne belo rožnate barve lahko dopolnimo z muskarijem, ki ima pastelno modro drobno socvetje. Ko si pripravimo cvetje v jajčne lupine, ki smo jih položili v okrasno skledo ali globok krožnik, nalijemo vodo. V tako pripravljene naravne posodice nato vstavimo drobne cvetlice. Pri tem pazimo, da vrtnice in ostalo cvetje spodrežemo postrani z ostrim nožem, tako da je oskrba z vodo nemotena. Ko izdelujemo cvetlično dekoracijo, moramo opazovati vse jajčne lupinice kot celoto. Mnogocvetne vrtnice, muskarije ter ostalo drobno cvetje razporedimo tako, da nam majhni aranžmaji delujejo kot celota in imamo na koncu oblikovan en večji aranžma. Pri izbiri cvetja pa smo pozorni na narcise, ki so strupene in imajo moteč vonj, s katerim lahko povzročajo glavobole. Pri uporabi narcis ne smemo pozabiti, da prirezana stebela oddajajo strupeno sluz, ki uničuje ostalo cvetje. Tako moramo peclje prikrajšati na ustrezno dolžino en dan prej, preden jih bomo kombinirali z ostalim cvetjem.

Mag. Sabina Šegula, BC Naklo
foto: Sabina Šegula

Nov delovni čas Trgovine pod kozolcem: ponedeljek, sredi in četrtek od 9. do 17. ure, torek od 13. do 18. ure, petek od 9. do 19. ure, sobota 9. do 12. ure (sreda, 27. aprila 2011 - ZAPRTO). Prodaja ekoloških izdelkov, sadik zelenjave, zelišč in balkonskih rastlin.

- 9. 5. - 11. 5. 2011:** Osnovno usposabljanje iz fitomedicine za vse, ki želite pridobiti izkaznico za nakup fitofarmaceutskih sredstev
- 11. 5. - 13. 5. 2011:** Predelava mleka v mlečne izdelke 2
- 12. 5. 2011:** Kako premagati strah in skrb v vsakdanjem življenju?
- 16. 5. - 19. 5. 2011:** Tečaj iz kmetijstva za pridobitev statusa kmeta
- 17. 5. 2011:** Tečaj: Sladoledi, zmrzline in sorbeti

Telefon: 04/277 21 20, 041/499 934.

Več informacij najdete na naši spletni strani: www.bc-naklo.si

Drzno in zapeljivo po francosko

Citroën pripravlja DS5, največji model prestižne serije.

Francoski Citroën pospešeno postavlja na ceste nove modele iz svoje prestižne serije DS. Po lanskem uspešnem rojstvu najmanjšega DS3 je na startni črti že za številko večji DS4, medtem pa so že pokazali tudi podobo novega in hkrati največjega DS5.

Za novinca pri Citroënu pravijo, da je hkrati drzen in zapeljiv, kar sodeč po prvih fotografijah ni daleč od resnice. Oblikovalci so mu namreč zrisali prepoznavne zunanje poteze, ki poudarjajo športnost in dinamičnost, vse skupaj pa bo začinjeno s prepričljivimi voznimi lastnostmi, obljublja. Spredaj bo avtomobil prepoznaven po veliki reži za zajemanje zraka in žarometih s svetlečimi diodami, medtem ko zadaj najbolj pade v oči poudarjen strešni zračni stabilizator in dva zaključka izpušnih cevi.

Tudi v notranjosti DS5 ne bo povsem navaden avtomobil, odlikovala ga bo razgibana podoba armaturne plošče, notranje obloge pa bodo v izbranih barvah, ki bodo poudarjale prestiž 4,52 metra dolgega štirikolesnika, ki bo imel v prtljažniku 465 litrov prostora.

DS5 bo tudi prvi Citroënov avtomobil s tehnologijo HY-brid4, ki je kombinacija dizelskega motorja za pogon prednjih koles in električnega motorja, ki vrti zadnji kolesni par. Skupne motorne zmogljivosti bodo 147 kilovatov (200 KM), skupne emisije ogljikovega dioksida pa le 99 gramov na kilometer. Novincu bodo sicer namenili več bencinskih in turbodizelskih motorjev z razponom zmogljivosti od 115 do 147 kilovatov (156 do 200 KM).

Kdaj bo največji iz serije DS5 zapeljal na ceste, še ni natančno znano.

Matjaž Gregorič

Novi Caddy Family. Najbolj družinski Caddy vseh časov.

Novi Caddy Family z dizelskim motorjem 1.6 TDI 102 KM (75 kW) in litimi platišči ima vse, kar potrebuje družinski avto: serijski sistem ESP, klimatsko napravo, električni pomik stekel in daljinsko centralno zaklepanje. Sedeže v potniškem prostoru lahko poklopite, zložite ali odstranite iz vozila. Brez težav boste parkirali s pomočjo zadnjih parkirnih senzorjev, za udobno vstopanje in izstopanje pa poskrbijo drsna vrata. Ob nakupu Caddyja Family vam podarimo otroški avtosedež Volkswagen, vaši malčki pa bodo veseli tudi zadnjih zatemnjenih stekel.

Caddy Family vam v omejeni količini nudimo s prihrankom 2.000 EUR.

Kombinirana poraba goriva: 5,7 l/100km.
Emisije CO₂: 149 g/km. Produktno ime Caddy® je zaščitena blagovna znamka družbe Caddie S.A., ki je dovolila njegovo uporabo družbi. Slike so simbolične.

Avtohiša Vrtač, d.o.o. Kranj

Delavska cesta 4, 4000 KRANJ

tel.: 04 27 00 210, www.avtohisavrtac.si

Hroščevo večno življenje

Novi Volkswagnov Beetle meri v dolžino 4,28 metra, zrasel pa je tudi v vse druge smeri. Najšibkejši motor bo 1,2-litrski bencinski štirivaljnik, ki bo s pomočjo turbinskega polnilnika razvil 77 kilovatov (105 KM), prisilno polnjena pa bosta tudi 14-litrski s 118 kilovati (160 KM) in najagresivneši 2,0-litrski s 147 kilovati (200 KM). Na voljo bosta tudi 1,6-litrski turbodizelski motor s 77 kilovati (105 KM) in večji 2,0-litrski sorodnik s 103 kilovati (140 KM). Glede na prodanih 21,5 milijona hroščev, se tudi za novega Beetla, ki je zdaj bolj za sladokusce kot za množice, najbrž ni treba bati. *Matjaž Gregorič*

SIMPLY CLEVER

ŠKODA

Fabia Combi Family že za 10.499 €

Avtohiša Vrtač Kranj, d.o.o., Delavska cesta 4, tel.: 04/27 00 235

Specifična poraba goriva in emisija CO₂ za Fabio Combi Family 1,2: 5,7 l/100 km in 132 g/km.

LEPO JE IMETI DRUŽINO, A ŠE LEPŠE JE IMETI VELIKO DRUŽINO...

DRUŽINSKI BONUS do 700 €*

CITROËN GRAND C4 PICASSO

že za **15.490 €**

z upoštevanimi 500 € popusta v primeru financiranja in z možnostjo dodatnega družinskega bonusa 700 €*

www.citroen.si

... saj ji pri Citroënu ob nakupu Berlinga, C3 Picassoja, C4 Picassoja ali Grand C4 Picassoja poleg 500 € popusta v primeru financiranja Citroën dodamo še Citroënov družinski bonus*, ki lahko znaša kar do 700 €. Družine s tremi otroki ali več pa so poleg tega upravičene tudi do vračila davka na motorna vozila.

CITROËN BERLINGO
že za **11.990 €**

z upoštevanimi 500 € popusta v primeru financiranja in z možnostjo dodatnega družinskega bonusa 700 €*

CITROËN C3 PICASSO
že za **11.190 €**

z upoštevanimi 500 € popusta v primeru financiranja in z možnostjo dodatnega družinskega bonusa 700 €*

CITROËN C4 PICASSO
že za **14.490 €**

z upoštevanimi 500 € popusta v primeru financiranja in z možnostjo dodatnega družinskega bonusa 700 €*

CRÉATIVE TECHNOLOGIE

Die leti pogodbeni garancije. Citroën Kredit & Leasing. *Možnost dodatnega popusta v obliki "družinskega bonusa" pripada vsaki družini, ki ima od enega do pet otrok. Višina bonusa narašča glede na število otrok, kar za družino z enim otrokom pomeni 200 EUR, za dvema 400 EUR, s tremi 500 EUR, s štirimi 600 EUR in petimi otroki 700 EUR popusta. Za podrobnosti obiščite www.citroen.si. Ugodna ponudba velja do 30. aprila 2011 za omejeno količino vozil oziroma do razprodaje zalog za fizične osebe pri pooblaščenih prodajalcih Citroënovih vozil v Sloveniji, ki sodelujejo v akciji. Primer informativnega izračuna finančnega leasinga za vozilo Citroën C3 Picasso (Petraction Vis 95 DVN) – mesečno odplačevanje: malekprodajna cena z DDV in vključenimi popusti 11.190 EUR; DDV je obračunan v obsehu: mesečni obrok je 135,99 EUR pri 30% pologu in ročnosti 72 mesecev; EGM na dan 25.03.2011 znaša 7,91% in se spremeni, če se spremeni elementi izračuna; izračun temelji na osnovni indeksni obresti - 3 mesečni EURIBOR s skupno letno obrestno mero 6,40%; finančna vrednost 7.833 EUR; skupni znesek za plačilo 12.867,81 EUR. Za podrobnosti o ponudbi se obrnite na vašega prodajalca vozil Citroën. Poraba goriva predstavljenih modelov: kombinirana vožnja od 4,7 do 8,2 l/100 km. Emisija CO₂: od 123 do 195 g/km. Slike so simbolične.

Prihranite do 70 % stroškov ogrevanja z vgradnjo toplotne črpalke!
Za vse obstoječe in nove odjemalce Elektra Gorenjska smo pripravili paket ugodnosti

1 toplotna črpalka za ogrevanje sanitarne vode

AquaMAX 300 litrov

Pomembne prednosti:

- Velika količina tople vode in **velik prihranek pri ogrevanju**
- Doseganje visoke temperature sanitarne vode **do 60°C**
- Pridobivanje toplote iz zraka **z možnostjo hlajenja prostorov**
- Možnost priklopa **na obstoječo centralno ogrevanje**
- Kakovosten 300-litrski grelnik vode **iz nerjavečega jekla**

Cena z vgradnjo
1.729 € z DDV

ali 12 obrokov
12 x 144 €

Popust Reenergija
15%

Brezobrestno plačilo
na 12 obrokov

Subvencija Ekosklada
250 €

Električna energija
po nižani ceni

NAROČNIK IN PLAČNIK: ELEKTRO GORENJSKA, D. D., JULICA MIRNA VADNOVA 3A, KRANJ

2 toplotna črpalka za ogrevanje prostorov

Thermia 6-16 kW

Pomembne prednosti:

- Kakovostna in učinkovita TČ, **izdelana na Švedskem**
- Varčen in zanesljiv vir toplote **skozi vse leto**
- Energijska neodvisnost in **do 70 % prihranek stroškov ogrevanja**
- Pridobivanje toplote iz **zraka, zemlje ali podtalne vode**
- Možnost priklopa **na talno in radiatorsko ogrevanje**

Garancija
5 let

Popust Reenergija
10%

Ugoden kredit
do 5 let

Subvencija Ekosklada
do 2000 €

Električna energija
po nižani ceni

• Za več informacij o ponudbi in postopku za uveljavitev ugodnosti prosimo, da nas pokličete in povprašate za nasvet

Oven 21. marca - 21. aprila

Ljubezen: Sreča vam bo zelo naklonjena, zato jo morate čimbolj izkoristiti, saj se nikoli dobro ne ve, kdaj se spet pojavi. Obdarovani boste.

Finance: Pri načrtih bodite previdni, saj so lahko pomembne stvari skrite očem. Delo bo počakalo.

Nasvet: Je pravi čas za oproščanje starih zamer in da se stkejo tudi nove vezi, ki povezujejo vse okoli nas. Na drugih se učimo.

Lev 23. julija - 23. avgusta

Ljubezen: Nekateri se bodo lahko izognili manjšim preprirom v družinskem krogu, tisti, ki se ne bodo mogli, pa naj zadeve ne vzamejo preveč resno.

Finance: Čakajo vas vzponi in prav tako padci, a zaključek meseca ne bo tako slab. Padec ne sme vzeti poguma, ampak naj bo v spodbudo.

Nasvet: Okolica bo romantično obarvana. Bodite zato odprti za sprejemanje ljubezni, od katere je marsikaj odvisno.

Strelec 23. nov. - 21. dec.

Ljubezen: Besede, čeprav si želite tudi dejanj, vam bodo veliko pomenile, še posebno, če bodo izrečene od nekoga, ki malo govori. Seveda bo tudi nasmeh veliko povedal.

Finance: Izkoristili boste vse dobre možnosti, ki se vam bodo pokazale, in ne odlašali in prelagali na jutri. Presenečeni boste.

Nasvet: Potrpežljivost je lastnost, ki se jo maramo sproti učiti. Večkrat boste imeli priložnost to spoznati.

Bik 22. aprila - 20. maja

Ljubezen: Na pohodu bodo čustva in romantika bo kar sijala v besedah in dejanjih. Kdor se bo prepustil temu vzdušju, se bo imel resnično lepo.

Finance: Zavist je prirojena vsakemu človeku, čeprav bi nekateri tajili, drugi pa v sebi zatirali. Naj vam bo to motivacija.

Nasvet: Potrebno se bo postaviti zase in sprejeti določene odločitve. V primeru, da veste zakaj, potem to ne bo težko.

Devica 24. avg. - 23. sept.

Ljubezen: Kamorkoli se boste ozrli, se bo našel navdih. Lahko ga uporabite v poslovni smeri, v ljubezni pa vas naredi še bolj romantične in vesele.

Finance: V tem obdobju se vam bo dvakratno obrestovalo vse, česar se boste lotili. Presenečenje vam sledi v obliki dobrih novic.

Nasvet: Če ne boste previdni z besedami, se vam lahko močno zamajajo temelji v različnih odnosih. Vedno ni odgovora.

Kozorog 22. dec. - 20. jan.

Ljubezen: Nestrpnosti boste, saj vam v pričakovanju neke izpolnitve ne bo dalo miru, vse dokler se to tudi ne zgodi.

Finance: Le redke bo ujela delovna vnema, vsi ostali boste raje kovali načrte o dopustu, ki je za ene zelo blizu, in se mirno predali domišljiji.

Nasvet: Pogovor s tretjo osebo vam odpre oči in lahkotni kot pero v zraku se boste prepustili vsem jutrišnjim dnevom.

Dvojčka 21. maja - 21. junija

Ljubezen: Iskrenost je lepa vrлина, a tokrat žal ne bo padla na plodna tla. Včasih je resnica bolj boleča od laži in vsak tega ne zna sprejeti.

Finance: Imate dobro obdobje za pridobivanje raznih materialnih dobrin. Sklepanje dobrih kupčij in naložb, ki so se v preteklosti prelagale.

Nasvet: Občutek, da se ne počutite najbolje, vam ne bo všeč. Zakaj ne bi vzeli energije tam, kjer je je preveč.

Tehnica 24. sept. - 23. okt.

Ljubezen: Potrebovali boste zelo veliko poguma, da boste znali sprejeti spremembe, ki vas čakajo v bližnji prihodnosti.

Finance: Izogibati se je treba ljubosumnju, saj ta lahko zavre napredek in zamegli pogled v realno stanje. Hitite počasi.

Nasvet: Prezaposleni boste tako s sabo kot z drugimi in samo v mislih si boste lahko ustvarili oddih. Kdor tega ne zna, se bo energetske zelo iztrošil.

Vodnar 21. jan. - 19. feb.

Ljubezen: Porajala se bodo nova čustva in obudila stara, ki ste jih že dali v pozabo, saj je upanje pošlo. Vrstila se bodo lepa presenečenja.

Finance: Čimbolj neopazno se boste izogibali raznim opravilom z željo, da vas ne opazijo, a čisto povsem vam to ne uspe.

Nasvet: Obetajo se manjši nesporazumi, največ zaradi različnih želja in interesov. Vsak človek je zase svet in tega ne smete pozabiti.

Rak 22. junija - 22. julija

Ljubezen: Obetajo se dobre spremembe na ljubezenskem področju. Tudi vezanim se približujejo res lepi trenutki.

Finance: Navezovali se bodo novi poslovni odnosi in obnavljali stari, ki so ravno tako pomembni. Veseli boste denarja.

Nasvet: Brez vašega vpliva se bodo spremenile okoliščine in bolje bo, da se čim prej prilagodite, saj bo v nasprotnem primeru precej slabe volje.

Škorpion 24. okt. - 22. nov.

Ljubezen: V zadnjem trenutku vam bo postalo jasno nekaj, kar je bilo očitno, a se tega niste zavedali in ne prepoznali očitnih znakov.

Finance: Občutek, da se nikamor ne premaknete, pa čeprav bi vložili še več truda kot sicer, bo trajal samo nekaj časa, zato brez panike.

Nasvet: Ker ima vsak zakaj svoj zato, je tudi slabo lahko za nekaj dobro, le takoj tega ne sprevidite.

Ribi 20. februarja - 20. marca

Ljubezen: Zbrali boste pogum in ne bo vam mar, ker boste tisti, ki naredite prvi korak, saj boste s tem končno prekinili začarani krog.

Finance: Uspeh se vam obeta pri raznih poslovnih odločitvah. Prejeli boste novice, ki so vam bile zadržane.

Nasvet: Presenetilo vas bo povabilo nekoga, ki se ne giba v vaših krogih, a vsak zakaj ima svoj zato, in naj se ne iščejo izgovori.

MODRI VOZNIKI V TEŽAVAH POKLIČEJO MODRO ŠTEVILKO 080 2864.

ŽE 10 LET POMAGAMO VSEM VOZNIKOM, KI SE OBRNEJO NA NAŠ ASISTENČNI CENTER. ASISTIRAMO Z DOSTAVO KLJUČEV, VLEKO IN REŠEVANJEM VOZIL, POLNJENJEM PRAZNIH REZERVOARJEV, ZAGOTAVLJANJEM NADOMESTNIH VOZIL, IZVAJANJEM MANJŠIH POPRAVIL, PREVOZOM IN NAMESTITVIJO POTNIKOV TER MNOGIMI DRUGIMI OBLIKAMI POMOČI. ZATO NAM ZAUPAJTE TUDI V PRIHODNOSTI.

AVTOMOBILSKA ASISTENCA

080 28 64

ADRENALINSKI ROCK SPEKTAKEL IN VELIKI ZAKLJUČEK EVROPSKE TURNEJE

slo.koncerti.si

ELVIS JACKSON

AGAINST THE GRAVITY

KRIŽANKE LJUBLJANA

četrtek,

19. maj 2011 ob 20h

PREDSKUPINA
S.A.R.S.
(BEOGRAD)

Pohitite, zagotovite si vstopnico v predprodaji!

e-študentski servis Kranj, Alpetour Kranj, PETROL servisi, KOMPAS poslovalnica, BIG BANG, MERCATOR – M holidays, Miša vstopnic Citypark in Europark, Klopak Delo, 3dva trafikla, Pošta Slovenije, Blagajna KRIŽANKE
INTERNETNA PRODAJA: SLOKONCERTI.SI, EVENTIM.SI, VSTOPNICE.COM // TELEFONSKA PRODAJA: 01/420-5000

Nagradna igra

8. 4. - 31. 5. 2011

MINI One

Nagradni sklad:

23.000 €

Četrtkova žrebanja // 22.00:

1. nagrada: **600 €** za igro

Finalno žrebanje // torek, 31. 5. 2011 // 24.00:

1. nagrada: **MINI One**

www.hit.si

www.thecasinokorona.com

Slika avtomobila je simbolična.

THE LIE FASHION SHOW

modna revija

sobota,
7. 5. // 22.30

NANCY BEACHWEAR FASHION SHOW

modna revija
nedelja, 8. 5. // 21.00

KORONA

20

ZLATIH LET
hit casinos

Salon keramike OPERA se nahaja v centru sodobnega bivanja Cubis, v poslovni coni Šenčur.

NOVO v Šenčurju. Salon keramike Opera.

Opera izhaja iz latinske besede opus, ki pomeni delo in se nanaša predvsem na umetniške izdelke. Material za mojstrovine najdete ravno v Salonu keramike Opera.

Odličen stil, vrhunska kakovost

V takšnem stilu kot najraje začnete in zaključite svoj dan v kopalnici, lahko svojo kopalnico tudi opremite. Pa naj bo to razigrano, razkošno, zapeljivo, igrivo, zaspano, živahno, moderno, klasično ali domišljijsko. Skratka kopalnico lahko ustvarite po svojem okusu z vrhunskimi

kakovostnimi materiali keramike in gotovimi parketi, ki jih prav tako ponujajo v Salonu Opera. Pri njih najdete keramiko proizvajalcev, ki s svojo kakovostjo kotirajo zelo visoko, tako po obliki kot kakovosti materialov. Pa ne samo to, izberete si lahko tudi notranjo opremo za kopalnice z vsemi dodatki, katerih odlike so eleganca in zmogljivost. Če ne verjamete, da lahko s keramiko pričarate naravne barve in oblike, sodobni dizajn z najrazličnejšimi teksturami in vzorci, klasiko, razkošje in kar vam srce poželi, potem morate obiskati Salon Opera in se prepričati na lastne oči.

Delovni čas:

pon. - pet.: od 10. - 19. ure, sob.: od 9. - 13. ure

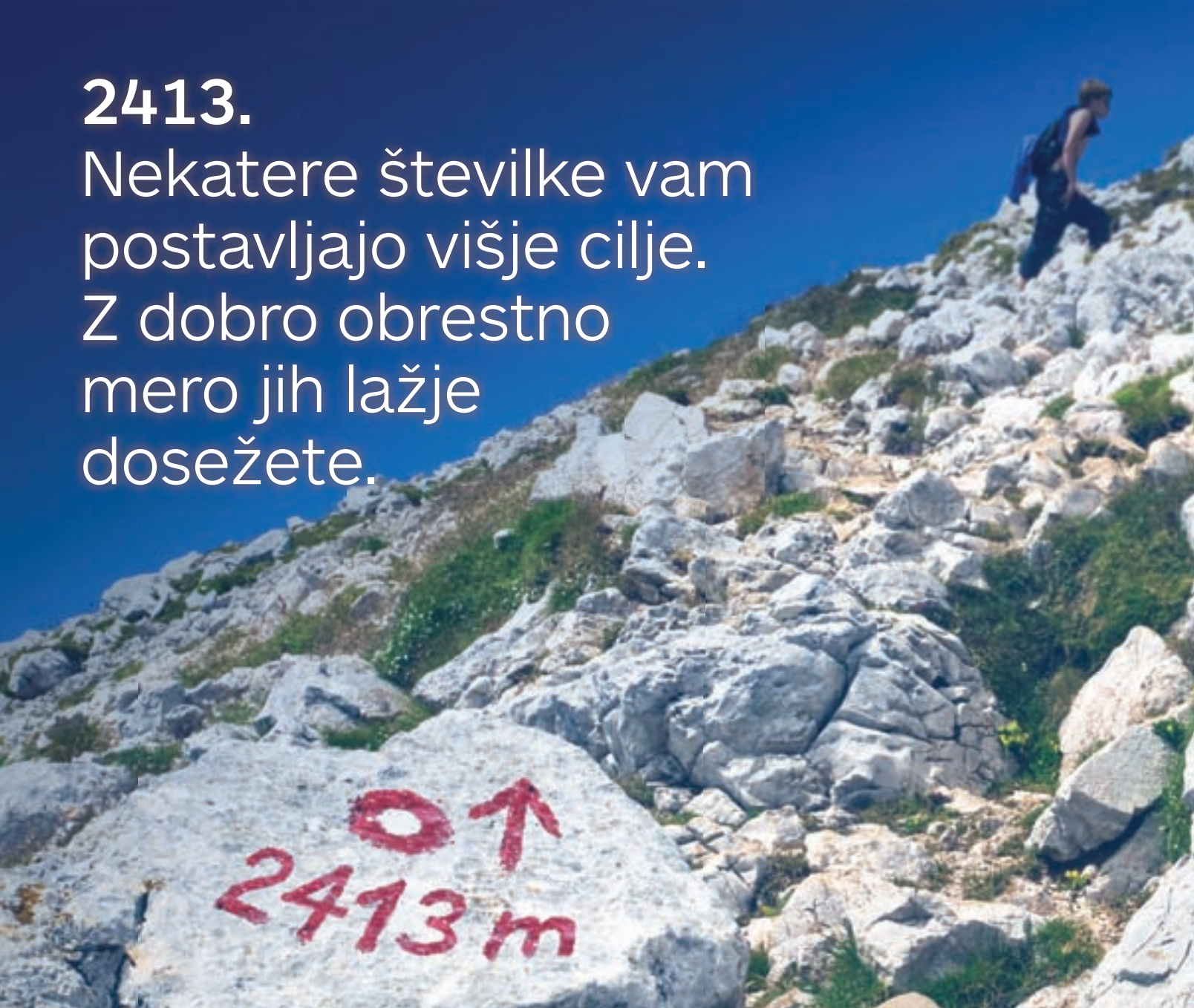
Tel.: 05/922-7005, fax: 05/922-7006

i: www.salonopera.si

2413.

Nekatere številke vam postavljajo višje cilje. Z dobro obrestno mero jih lažje dosežete.

2413 m

Depozit

Z depozitom Gorenjske banke boste prav gotovo hitreje na cilju, saj lahko računate na **varno vzpenjanje ob dobri obrestni meri**, ki lahko doseže tudi **do 4,20 odstotka**.

Pokličite v najbližjo poslovalnico ali preverite na www.gbkr.si

Obrestna mera
za depozit
tudi **do 4,20**
odstotka.

www.gbkr.si

Gorenjska Banka
Vse, kar šteje.